

මිලු ල තේක්ස් අවස්ථා මුද්‍රුප පත්‍රයින්යුතුය සඳහා තීඛ මෙය දොරටුවෙන් ලබා ඇතුළත් වූ මෙය මිලු ල තේක්ස් අවස්ථා මුද්‍රුප පත්‍රයින්යුතුය වූ මිලු ල තේක්ස් අවස්ථා මුද්‍රුප පත්‍රයින්යුතුය
මිලු ල තේක්ස් අවස්ථා මුද්‍රුප පත්‍රයින්යුතුය සඳහා තීඛ මෙය දොරටුවෙන් ලබා ඇතුළත් වූ මිලු ල තේක්ස් අවස්ථා මුද්‍රුප පත්‍රයින්යුතුය සඳහා තීඛ මෙය දොරටුවෙන් ලබා ඇතුළත් වූ මිලු ල තේක්ස් අවස්ථා මුද්‍රුප පත්‍රයින්යුතුය
මිලු ල තේක්ස් අවස්ථා මුද්‍රුප පත්‍රයින්යුතුය සඳහා තීඛ මෙය දොරටුවෙන් ලබා ඇතුළත් වූ මිලු ල තේක්ස් අවස්ථා මුද්‍රුප පත්‍රයින්යුතුය

Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙල) විභාගය, 2021(2022)
කළුව් පොතුත තාත්‍රප පත්‍රිය (ඉරෝප පිරිස), 2021(2022)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021(2022)

රොයන විද්‍යාව I
ආරායණීය පාදකය I
Chemistry I

02 S I

පැය දෙකක්
සුරස්සු මණ්ඩ්‍රියාලය
Two hours

පෙළදෙස්:

- * ආචාර්යිනා විදුලික් සහය ඇති.
- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 09 කින් යුතු වේ.
- * සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිබුරු සහයත්ත.
- * ගොන සේතු යාචිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
- * පිළිබුරු පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංශය ලියන්න.
- * පිළිබුරු පත්‍රයේ පිටුපෑස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් සැලකිලුම්ත්ව කියවන්න.
- * 1 කිට 50 කෙක් රක් රක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිබුරුවලින් තිවයදී හෝ ඉකාමය් යැලුපෙන හෝ පිළිබුරු තොරු ගොන, එය පිළිබුරු පත්‍රයේ පිටුපෑස දැක්වා උපදෙස් පරිදි කිරියෙන් (X) යොද දැක්වන්න.

$$\text{ඝාම්බනු වායු තියෙය } R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

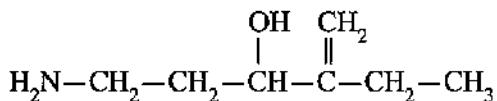
$$\text{ඝාම්බනුවීරේ නියතය } N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

$$\text{ප්‍රේජ්ක්මේල් නියතය } h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s}$$

$$\text{ආලෝකයේ ප්‍රවේශය } c = 3 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$$

1. කැනෙක්ඩ් කිරුණ නාලයක නිරීක්ෂණය කරන ලද කැනෙක්ඩ් කිරුණ ආස්‍රීත අංශ සම්බන්ධව තිබුරදී වගන්තිය තොරුන්න.
 - (1) අංශවලට ආරෝපණයක් ගොමුතැ.
 - (2) එවා ඇශ්‍යාබදයේ සිට කැනෙක්ඩ් සහ ස්ථානයේ දක්වා සරල උබා ඔස්සේ ගමන් කරයි.
 - (3) එවාගෙහි ආරෝපණය සහ ස්ථානයේ අතර අනුපාතය $\frac{\ell}{m}$, කැනෙක්ඩ් කිරුණ නාලය තුළ ඇති වායුවෙහි ස්වභාවය හා පිඩිතය මත රදා පවතී.
 - (4) එවාගෙහි ගමන් දිගාවට වුමිනක සහ විදුත් ක්ෂේත්‍ර බලපෑයි.
 - (5) එවාට කැනෙක්ඩ් කිරුණ නාලය තුළ ඇති වායුව අයනීකරණය කිරීමේ හැකියාවන් ගොමුතැ.
2. පරමාණුවක ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රවල අංකය (n), n = 3 වන කෙළි මට්ටම පිළිබඳ මින් කුමන වගන්තිය විරදි වේ ද?
 - (1) එය හා සම්බන්ධ උපක්‍රම 3 ක් ඇති.
 - (2) එහි කාක්ෂීක 9 ක් ඇති.
 - (3) එහි උපරිම වශයෙන් ඉලෙක්ට්‍රෝන 18 ක් තිබිය හැකි ය.
 - (4) එහි කෝණික ගම්බනා (රුද්දිගෘහය) ක්ෂේත්‍රවල අංකය (l), l = 2 සහිත ඉලෙක්ට්‍රෝන 10 ක් උපරිම වශයෙන් තිබිය හැකි ය.
 - (5) එහි වුමිනක ක්ෂේත්‍රවල අංකය (m), m = 0 සහිත ඉලෙක්ට්‍රෝන 8 ක් උපරිම වශයෙන් තිබිය හැකි ය.
3. H, He, Li, Be, B සහ Na පරමාණුවල පළමු අයනීකරණ ශක්තිය අඩුවන පිළිවෙළ ව්‍යුත්,
 - (1) He > H > B > Be > Li > Na
 - (2) He > H > Be > B > Li > Na
 - (3) He > Be > H > Li > B > Na
 - (4) H > He > B > Be > Li > Na
 - (5) H > He > Be > B > Na > Li
4. IF_4^+ , IF_4^- හා IF_5^- හි හැඩියන් ව්‍යුත් පිළිවෙළින්,
 - (1) සිසේෂ්, තලිය සම්බන්ධාකාර හා සම්බන්ධ පිරිම්බාකාර ය.
 - (2) තලිය සම්බන්ධාකාර, සිසේෂ් හා සම්බන්ධ පිරිම්බාකාර ය.
 - (3) වනුස්තලිය, සිසේෂ් හා ව්‍යුත්තලිය එම්පිරිම්බාකාර ය.
 - (4) සිසේෂ්, වනුස්තලිය හා සම්බන්ධ පිරිම්බාකාර ය.
 - (5) වනුස්තලිය, තලිය සම්බන්ධාකාර හා ත්‍රිඥානාති එම්පිරිම්බාකාර ය.

5. පහත දී ඇති සංයෝගයේ IUPAC නාමය ක්‍රමක් ද?

- (1) 1-amino-4-ethylpent-4-en-3-ol
- (2) 5-amino-2-ethylpent-1-en-3-ol
- (3) 2-ethyl-3-hydroxypent-1-en-5-amine
- (4) 4-ethyl-3-hydroxypent-4-en-1-amine
- (5) 5-amino-2-ethyl-3-hydroxypent-1-ene

6. තාපාංක සම්බන්ධව පහත සඳහන් ක්‍රමක් වගක්කිය නිවැරදි ද?

- (1) NO වලට වඩා ඉහළ තාපාංකයක් N₂ වලට ඇත.
- (2) NH₃ වලට වඩා ඉහළ තාපාංකයක් PH₃ වලට ඇත.
- (3) Kr වලට වඩා ඉහළ තාපාංකයක් Xe වලට ඇත.
- (4) CH₃CH₂CH₂OH වලට වඩා ඉහළ තාපාංකයක් CH₃CH₂OH වලට ඇත.
- (5) CH₃CH₂CH₂CH₃ වලට වඩා ඉහළ තාපාංකයක් CH₃CH(CH₃)₂ වලට ඇත.

7. M(OH)₂ යනු ජලයෙහි සූල් වශයෙන් ආව්‍ය සහයකි. pH = 8.0 දී නා දෙන ලද උෂණත්වයකදී M(OH)₂ හි සංතාප්ත ජලීය ආව්‍යයක M²⁺(aq) සාන්දුනය 1.0×10^{-6} mol dm⁻³ වේ. මෙම උෂණත්වයේදී M²⁺(aq) සාන්දුනය 1.0×10^{-4} mol dm⁻³ ඇ M(OH)₂ හි සංතාප්ත ජලීය ආව්‍යයක pH අඟය වනුයේ,

- (1) 4.0
- (2) 5.0
- (3) 6.0
- (4) 7.0
- (5) 8.0

8. නිවැරදි වගක්කිය තෝරන්න.

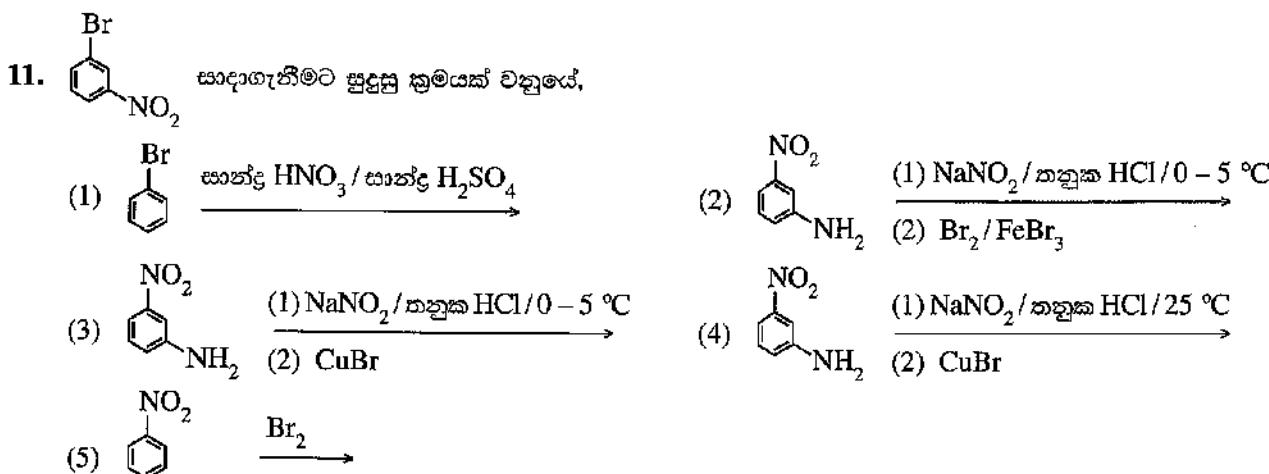
- (1) SF₆⁺ හි ඉලෙක්ට්‍රොන් යුගල ජ්‍යෙම්තිය නා භැඩිය එකිනෙකින් වෙනස් ය.
- (2) F⁻, Mg²⁺, Al, Cl⁻ සහ K පරමාණු/අයනවල අරයෙන් වැඩිවෙන පිළිවෙළ වෙනත් F⁻ < Mg²⁺ < Cl⁻ < Al < K ය.
- (3) නයිට්‍රික් අම්ලය (HNO₃) සඳහා ඇඟි භැඩි සම්පූර්ණක්ත ව්‍යුහ සංඛ්‍යාව හඳුරුකි.
- (4) CO, CO₂, CO₃²⁻ සහ CH₃OH අණු/අයන අතුරෙන් දිගින් වැඩිම C—O බන්ධනය ඇත්තේ CO₃²⁻ වල ය.
- (5) CH₄, COCl₂ සහ HCN අණු අතුරෙන් කාඛන් පරමාණුවෙහි විද්‍යුත් සාණනාව CH₄ < COCl₂ < HCN යන පිළිවෙළට වැඩි වේ.

9. A සහ B යනු C, H සහ O අඩිග කාබනික සංයෝග දෙකකි. A සහ B වෙන වෙනම Br₂/H₂O සමඟ පිරියම් කළ විට, A පමණක් සුදු අවක්ෂේපයක් ලබාදුකි. B, සාන්දු H₂SO₄ සමඟ රස් කළ විට ලබාදුන් එලය Br₂/H₂O විවරණ කළේ ය. A සහ B කාබනික සංයෝග විකුණ් පිළිවෙළින්,

(1) C ₆ H ₅ OH,	CH ₃ OH
(2) C ₆ H ₅ CH ₂ OH,	CH ₃ CH ₂ OH
(3) C ₆ H ₅ OH,	CH ₃ CH(CH ₃) ₂ OH
(4) C ₆ H ₅ CHO,	C ₆ H ₅ OH
(5) CH ₃ CHO,	CH ₃ CH(CH ₃) ₂ OH

10. A(g) → B(g) + C(g) යන මුළුක ප්‍රතික්‍රියාව නියත උෂණත්වයේ ඇති සාච්‍ය බිඳුනක සිදු වේ. A(g) පමණක් ඇති විට බිඳුනේ ආරම්භක පිබිනය $2P_0$ ලෙස මැනෙන්නා ලදී. A(g) හි අර්ථ ආයු කාල දෙකකට පසු බිඳුනේ පිබිනය වනුයේ,

- (1) $\frac{P_0}{2}$
- (2) $\frac{P_0}{4}$
- (3) $\frac{3P_0}{4}$
- (4) $\frac{3P_0}{2}$
- (5) $\frac{7P_0}{2}$

12. $0.150 \text{ mol dm}^{-3}$ HNO_3 දාව්‍යක 300 cm^3 පිළියෙළ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය, සනන්වය 1.42 g cm^{-3} වන $70.0\% \left(\frac{w}{w}\right)$ සාන්ද HNO_3 අමුලයෙහි තිබුරු පරිමාව (cm^3) කුමන ප්‍රකාශනයෙන් දැක්වේ ඇ?

(සාපේක්ෂ පරාමාණුක ස්කේන්ඩය: H = 1, N = 14, O = 16)

(1) $\frac{100}{1.42} \times \frac{70.0}{63} \times \frac{0.150}{1000} \times 300$

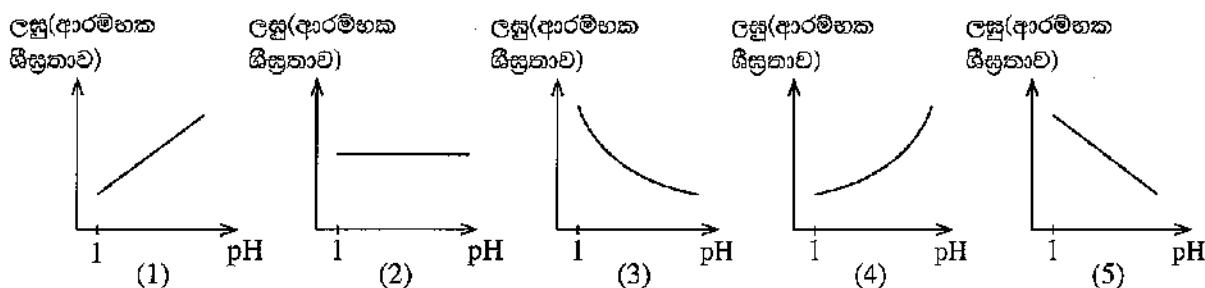
(2) $\frac{100}{1.42} \times \frac{63}{70.0} \times \frac{0.150}{1000} \times 300$

(3) $\frac{1.42}{100} \times \frac{63}{70.0} \times \frac{1000}{0.150} \times 300$

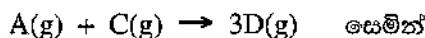
(4) $\frac{100}{1.42} \times \frac{63}{70.0} \times \frac{1000}{0.150} \times \frac{1}{300}$

(5) $\frac{1.42}{100} \times \frac{70.0}{63} \times \frac{0.150}{1000} \times 300$

13. නියන උෂ්ණන්වයකදී ජලිය දාව්‍යක A(aq) + $\text{H}_3\text{O}^+(\text{aq}) \rightarrow \text{B}^+(\text{aq})$ යන මූලික ප්‍රතික්‍රියාව සිදු වේ. පහත දී ඇති කුමන ප්‍රස්ථාරය මිනින් නියන A(aq) සාන්දුන්‍යකදී ලේඛ(ආරම්භක සිසුතාව) හා pH අනු සම්බන්ධය තිබුරු ඇත්තේ ඇ?

14. රෝවනය කරන ලද දායි බුදුනක් තුළට A(g) වැඩිපුර හා B(g) සුදු ප්‍රමාණයක් ඇතුළු කරන ලදී. එවිට නියන උෂ්ණන්වයකදී පහත දී ඇති මූලික ප්‍රතික්‍රියා සිදු වේ.

පද්ධතියෙහි පිචිනය කාලය සමඟ වෙනස්වීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය තිබුරු වේ ඇ?

(1) පිචිනය වෙනස් නොවී පවතී.

(2) පිචිනය වැඩි වී ඉන්පසු නියන වේ.

(3) පිචිනය අඩු වී ඉන්පසු නියන වේ.

(4) පිචිනය අඩු වී නැවත ආරම්භක අගයට පැමිණේ.

(5) ආරම්භයේදී පිචිනය වැඩි වී, ඉන්පසු අඩු වී නැවත ආරම්භක අගයට පැමිණේ.

15. ජලිය දාව්‍යක V පරිමාවක් තුළ අවිංගු A යන දාව්‍ය, ජලය හා අම්ගු කාබනික දාව්‍යක 2V පරිමා කොටස් හා විශ්‍යයෙන් දෙවරක් නිස්සාරණය කරනු ලැබේ. කාබනික දාව්‍යය හා ජලය අතර A හි විෂය සංගුණකය, $\frac{[A]_{(\text{org})}}{[A]_{(\text{aq})}} = 4.0$ වේ. ජලිය කළාපයෙහි A හි ආරම්භක ප්‍රමාණය a (mol) වේ. දෙවන නිස්සාරණයට පසු ජලිය කළාපයෙහි ඉතිරිවන A ප්‍රමාණය (g/mol) වනුයේ,

(1) $\frac{a}{2}$

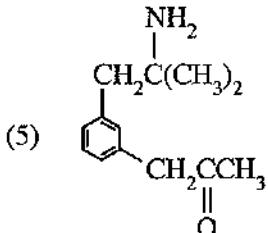
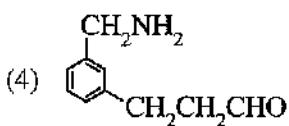
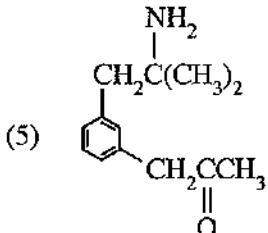
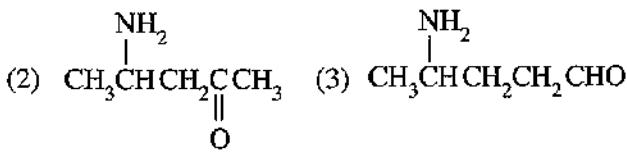
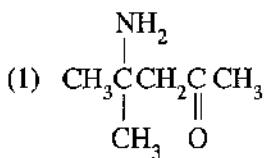
(2) $\frac{a}{9}$

(3) $\frac{a}{18}$

(4) $\frac{a}{25}$

(5) $\frac{a}{81}$

16. A සංයෝගය NaNO_2 /තනුක HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර B ලබාදේ. B, ආම්ලිකාංත ජලීය $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, සමඟ පිරියම් කළ විට දාවණය තොපු පැහැයට ගැලේ. ගේලිං ප්‍රතිකාරකය සමඟ A පිරියම් කළ විට ගෙධාල් රු අවක්ෂේපයක් ලබා තොදුනි. A සංයෝගය විය හැක්කේ,

17. MCl_2 ජලයේ පූර් වශයෙන් දාව්‍ය සනයකි ($K_{sp} = 1.0 \times 10^{-8} \text{ mol}^3 \text{ dm}^{-9}$). MCl_2 හි සංඛාප්ත ජලීය දාවණයක් සම්බන්ධයෙන් පහත කුමක් නිවැරදි වේ දී?

- (1) දාවණයෙන් ජලය වාෂ්ප වීමෙන් දාවණයෙහි M^{2+} හා ක්ලෝරයිඩි අයන සාන්දුන වැඩි වේ.
- (2) NaCl(s) එකතු කිරීමෙන් දාවණයෙහි ක්ලෝරයිඩි අයන සාන්දුනය වැඩි කළ හැකි ය.
- (3) HCl එකතු කිරීමෙන් දාවණය ආම්ලික කළ තොහැනි ය.
- (4) දාවණයෙහි ක්ලෝරයිඩි අයන සාන්දුනය $1.0 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$ ට වඩා වැඩි කළ තොහැනි ය.
- (5) ආසුෂු ජලය එකතු කිරීමෙන් හා සංඛාප්ත හන්ත්වය පවත්වා ගනිමින් දාවණයෙහි ක්ලෝරයිඩි අයන සාන්දුනය අප්‍රි කළ හැකි ය.

18. KBr හි 0.0119 g ක ස්කන්ඩයක් අපුරුෂ ජලය 500.0 cm^3 හි ද්‍රවණය කළ විට එම දාවණයෙහි K^+ හි සංයුතිය mol dm^{-3} හා ppm (mg kg^{-1}) වලින් වනුයේ පිළිවෙළින්,

(සාලේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ඩය: $\text{K} = 39$, $\text{Br} = 80$; දාවණයෙහි සනත්වය $= 1.00 \text{ kg dm}^{-3}$)

- (1) 1.0×10^{-4} හා 3.9
- (2) 1.0×10^{-4} හා 7.8
- (3) 2.0×10^{-4} හා 1.3
- (4) 2.0×10^{-4} හා 3.9
- (5) 2.0×10^{-4} හා 7.8

19. සේවීයම් අයනයෙහි සම්මත සරලන එන්තැල්පියට අදාළ නිවැරදි ප්‍රතික්‍රියාව වනුයේ,

- (1) $\text{Na}^+(\text{g}) + \text{OH}^-(\text{aq}) \longrightarrow \text{NaOH}(\text{s})$
- (2) $\text{NaCl}(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \longrightarrow \text{Na}^+(\text{aq}) + \text{OH}^-(\text{aq}) + \text{HCl}(\text{aq})$
- (3) $\text{Na}^+(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \longrightarrow \text{Na}^+(\text{aq})$
- (4) $\text{Na}^+(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \longrightarrow \text{Na}^+(\text{aq}) + \text{OH}^-(\text{aq}) + \text{H}^+(\text{aq})$
- (5) $\text{Na}^+(\text{g}) + \text{Cl}^-(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \longrightarrow \text{Na}^+(\text{aq}) + \text{Cl}^-(\text{aq})$

20. මිනේන් ක්ලෝරිනිකරණයේ පියවරක් නොවන්නේ පහත දැක්වෙන උච්චාන් කුමක් දී?

- (1) $\text{Cl}_2 \xrightarrow{h\nu} 2\text{Cl}^*$
- (2) $\text{CH}_4 + \cdot\text{Cl} \longrightarrow \cdot\text{CH}_3 + \text{HCl}$
- (3) $\cdot\text{CH}_3 + \text{Cl}_2 \longrightarrow \text{CH}_3\text{Cl} + \text{Cl}^*$
- (4) $\text{CH}_3\text{Cl} + \text{Cl}^* \longrightarrow \cdot\text{CH}_2\text{Cl} + \text{HCl}$
- (5) $\cdot\text{CH}_2\text{Cl} + \text{HCl} \longrightarrow \text{CH}_2\text{Cl}_2 + \text{H}^*$

21. තාන්ත්‍රික ව්‍යුළුවක අවධි උෂ්ණත්වය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය නිවැරදි වේ දී?

- (1) එය අන්තර්අණුක බල නොසැලුකා හැරීය හැකිවන උෂ්ණත්වයයි.
- (2) එය ව්‍යුළුව දීමිකරණය කළ හැකි අඩුම පිළිභායට අදාළ උෂ්ණත්වයයි.
- (3) එය ව්‍යුළුව එහි සනය සමඟ සමතුලිතව ඇති උෂ්ණත්වයයි.
- (4) එය ව්‍යුළු කළාපය හා ද්‍රව්‍ය කළාපය සමතුලිතව පවතින වැඩිම උෂ්ණත්වයයි.
- (5) එය ඕනෑම පිළිනයකදී වැන්ත්වාලුස් පම්කරණය මගින් ලබාදෙන උෂ්ණත්වයයි.

22. පරික්ෂණයකදී, වැඩිපුර N_2 වායුව සමඟ Mg ලේඛය ප්‍රතිත්‍රියා කිරීමට සලස්වා, ලැබෙන එලය H_2O සමඟ ප්‍රතිත්‍රියා කෙරෙන ලදී. සම්මත උෂේණත්වයේදී (273 K) සහ පිවනයේදී (1.0 atm) පිට වූ වායුවේ පරිමාව 672 cm^3 විය. පරික්ෂණයේදී හාටින කළ Mg හි ස්කන්ධය වනුයේ,
(273 K හා 1.0 atm නිදි වායුවේ 1.0 mol, 22.4 dm^3 පරිමාවක් අත් කරගන්නා බව උපකළුපනාය කරන්න.
- සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය: $Mg = 24$)
- (1) 0.24 g (2) 0.48 g (3) 0.72 g (4) 1.08 g (5) 1.50 g
23. නිරපේක්ෂ උෂේණත්වය T නිදි H_2 හි වර්ග මධ්‍යනය වේය, නිරපේක්ෂ උෂේණත්වය T' නිදි N_2 හි වර්ග මධ්‍යනය වේයට සමාන වේ. පහත සඳහන් කුමන සම්කරණය T හා T' අතර නිවැරදි සම්බන්ධය ලබාදෙයි ද?
(සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය: H = 1, N = 14)
- (1) $T = T'$ (2) $T = 14T'$ (3) $T = \frac{T'}{4}$ (4) $T = 7T'$ (5) $T = \frac{T'}{14}$
24. තියතු උෂේණත්වයක ඇති ස්වාර්ථාක ආචාර්යාකාරී දාව්‍යානයක ඒක්කාස්මික දුබල අම්ලයක් ($K_a = 1.00 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$) හා එහි සේවියම් උව්‍යය අව්‍යාද වේ. දාව්‍යානයහි දුබල අම්ලයයි හා එහි සේවියම් උව්‍යය සාන්දුන 0.10 mol dm⁻³ බැඳීන් වේ. මෙම දාව්‍යානයකි 10.00 cm³ පරිමාවක pH අගය ඒකක එකකින් වෙනස් කිරීම සඳහා එක් කළ යුතු 1.00 mol dm⁻³ දුබල අම්ල පරිමාව සහ දුබල අම්ලය එකතු කිරීමෙන් පසු දාව්‍යානයහි pH අගය වනුයේ පිළිවෙළින්,
- (1) 9.00 cm³, 4.0 (2) 9.00 cm³, 6.0 (3) 10.00 cm³, 4.0
(4) 10.00 cm³, 5.0 (5) 11.00 cm³, 4.0
25. ගෝලිය උණුසුම් ඉහළ යාම, අම්ල වැසි හා ප්‍රකාශ රසායනික දූම්කාව යන පාරිසරික ප්‍රශ්න කුනටම දායකවන වායුමය බැහැර කිරීමක්/නිපද්‍රීමක් වන්නේ,
(1) පොඩිල ඉන්ධන දහනය කරන ව්‍යාහාරවිලින් පිටවන අපවානයයි.
(2) ගල් අඟුරු බලාගාරවලින් පිටවන අපවානයයි.
(3) ව්‍යුහාකරණ හා හිකුකරණ අත්තවැඩියාවේදී පිටවන වායුන් ය.
(4) නාගිරික සනා අපද්‍රව්‍ය අවිධිමත් ලෙස බැහැර කිරීමෙන් නිපදවන වායුන් ය.
(5) ජෙව ඉන්ධන දහනය කරන ව්‍යාහාරවිලින් පිටවන අපවානයයි.
26. ලිතියම් (Li) මූලද්‍රව්‍යය හා එහි සංයෝග සම්බන්ධව පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශය වැරදි වේ ද?
(1) Li – Cs ද්‍රව්‍ය පළමු කාණ්ඩියේ මූලද්‍රව්‍ය අනුරෙන් ඉලෙක්ට්‍රොන ලබාගැනීමේ ගන්නිය සඳහා වඩාත්ම සාන් අගය ඇත්තේ ලිතියම්වලට ය.
(2) වාතයේ රෑත කළ විට ලිතියම් එල දෙකක් සාදයි.
(3) පිටවන වායු සැලකු විට, රෑත කිරීමේදී $LiNO_3(s)$ වායුන් දෙකක් නිපදවන අතර $Li_2CO_3(s)$ එක් වායුවක් පමණක් ලබාදෙයි.
(4) පළමු කාණ්ඩියේ මූලද්‍රව්‍ය අනුරෙන් දුර්වලම ලේඛක ඔන්ධන ඇත්තේ ලිතියම්වලට ය.
(5) පහන්සිල පරික්ෂාවේදී ලිතියම් රතු පැහැදිලි දැල්ලක් ලබාදෙයි.
27. ආම්ලික මාධ්‍යයේදී $Fe(NO_2)_2$ එක් මූලයක් සමඟ සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතිත්‍රියා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය $KMnO_4$ මූල සංඛ්‍යාව වනුයේ,
(යෘතු : ආම්ලික තත්ත්ව හේතුවෙන් සිදුවන NO_2^- හි අඩුවීම නොපළකා තරින්න.)
- (1) $\frac{3}{5}$ (2) $\frac{4}{5}$ (3) 1 (4) $\frac{5}{4}$ (5) $\frac{5}{3}$
28. දී ඇති උෂේණත්වයකදී ජලය හා ජලිය දාව්‍යාන සම්බන්ධයෙන් පහත දී ඇති කුමන වගත්තිය නිවැරදි ද?
(1) ඉෂ්ටීය වායුවක් ජලයේ දාව්‍යානතාව නිරුමුෂීය වායුවක් ජලයේ දාව්‍යානතාවට වඩා අස්ථි වේ.
(2) ඕනෑම වායුවක් ජලිය දාව්‍යානයකදී අයනීකරණයට හාජනය වේ.
(3) වායුවක් ජලයේ දාව්‍යානතාව එහි පිඩිනයට සම්බුජාතික වේ.
(4) පිඩිනය වැඩිවීම සමඟ ජලයේ තාපාංකය අස්ථි වේ.
(5) පිඩිනය වැඩිවීම සමඟ ජලයේ ත්‍රික ලක්ෂණයේ උෂේණත්වය වැඩි වේ.
29. තුළමියම් (Cr) හා එහි සංයෝග සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය කෙරන්න.
(1) K_2CrO_4 ජලිය දාව්‍යානයක් තනුකා H_2SO_4 සමඟ පිරියම් කළ විට වර්ණයේ වෙනසක් නිරීක්ෂණය නොවේ.
(2) Cr හි විදුල් සාණනාව Co වල විදුල් සාණනාවට වඩා විශාල වේ.
(3) $Cr(H_2O)_6^{2+}$ ජලිය දාව්‍යානයක් වැඩිපුර $NaOH$ සමඟ පිරියම් කර, ඉන්පසු H_2O_2 එක් කළ විට කහ පැහැදිලි දාව්‍යානයක් ලැබේ.
(4) Cr_2O_3 හාස්මික ලක්ෂණ පෙන්වනී.
(5) ආම්ලික $K_2Cr_2O_7$ දාව්‍යානයට H_2S වායුව යැවු විට පැහැදිලි කොළ පාට දාව්‍යානයක් නිරීක්ෂණය වේ.

30. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අනුරෝධ් කාබොක්සිලික් අම්ල පිළිබඳව වැරදි වන්නේ කුමක් ද?

- කාබොක්සිලික් අම්ලයක් LiAlH_4 සමග ප්‍රතික්‍රියා කර ලබාදෙන එලුය ජලවීමේදාය තිරීමෙන් ඇල්කොහොලොයක් ලබාදේයි.
- ඡලීය NaOH සමග කාබොක්සිලික් අම්ල ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට කාබන්ඩියොක්සයිඩ් මුක්ක වේ.
- කාබොක්සිලික් අම්ල PCl_5 සමග ප්‍රතික්‍රියා කර අම්ල ක්ලෝරයිඩ් ලබාදේයි.
- CH_3MgBr සමග කාබොක්සිලික් අම්ල ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට මින්න් මුක්ක වේ.
- ඇල්ඩිජිඩ්, $\text{H}^+/\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ සමග පිරියම් කළ විට කාබොක්සිලික් අම්ල සැංක්දේයි.

● අංක 31 සිට 40 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) සහ (d) යන ප්‍රතිච්චර හතර අනුරෝධ්, එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිච්චරය/ප්‍රතිච්චර කවරේ දැ'සි තෝරා ගන්න.

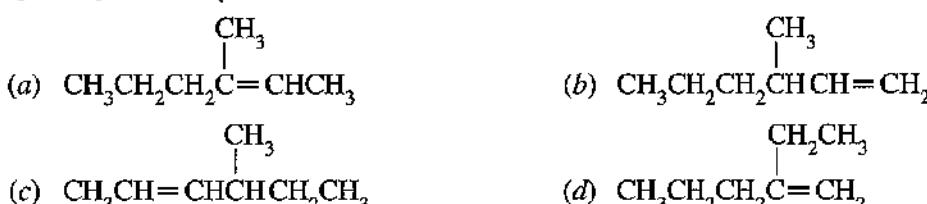
- සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම් (1) මත ද
 - සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම් (2) මත ද
 - සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම් (3) මත ද
 - සහ (a) පමණක් නිවැරදි නම් (4) මත ද
- වෙනත් ප්‍රතිච්චර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි නම් (5) මත ද

පිළිකුරු ප්‍රතිච්චර දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.

ඉගින උපදෙස් සම්පිළිණිය

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදියි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදියි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදියි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදියි	වෙනත් ප්‍රතිච්චර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදියි

31. HBr සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට, 3-bromo-3-methylhexane ප්‍රධාන එලුය ලෙස ලබාදෙන්නේ පහත දැක්වෙන එවායින් කුමක්/කුමන ඒවා ද?

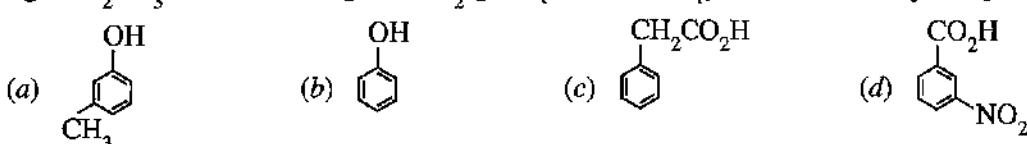
32. ගාක ප්‍රහාර ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත භා සම්බන්ධව පහත කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි ද?

- ගාකවල වාෂ්පයිලි සංඡවකයන්හි සංයිරණ මිශ්‍රණ සහන්ධ තෙල්වල අන්තර්ගත වේ.
- වාෂ්පයිලි ගාක තෙල්වලින් රෙඛව බීඟල් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබේ.
- පෙළව බීඟල් නිෂ්පාදනයේදී මෙතනෙන්ල් භාවිත තොටෙ.
- ගාක ද්‍රව්‍ය පැස්ස් මෙතනෙන් නිෂ්පාදිත එතනෙන්ල් ප්‍රහරණනීය මළුනක්හි ප්‍රහවයක් ලෙස සැලකේ.

33. $\text{M}^{2+}(\text{aq})/\text{M(s)}$ යන ඉලෙක්ට්‍රොඩියෙක් ඉලෙක්ට්‍රොඩි විෂවය රඳා පවතිනුයේ පහත සඳහන් කුමන සාධකය/සාධක මත ද?

- M(s) හි පෘථිඩික ක්ෂේත්‍රවලය
- $\text{M}^{2+}(\text{aq})$ සාන්දුණය
- උෂ්ණන්වය
- $\text{M}^{2+}(\text{aq})$ ප්‍රාව්‍යයෙහි පරිමාව

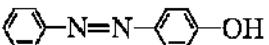
34. ඡලීය Na_2CO_3 සමග පිරියම් කළ විට CO_2 ලබාදෙන්නේ පහත දැක්වෙන එවායින් කුමක්/කුමන ඒවා ද?

35. දුබල විද්‍යුත් විවිධේයක ජලිය දාචනයක් සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති සැමවට තිබුරුදී වේ ද?
- විද්‍යුත් ධාරාවක් සහන්තයනය කිරීමේදී ඇත්තායනය මගින් ගෙනයන ධාරාවෙහි භාගය, කැටුයනය මගින් ගෙනයන ධාරාවෙහි භාගයට විඩා වැඩි වේ.
 - ඇත්තායනයකින් සහන්තයකනාව කැටුයනයකින් සහන්තයකනාවට විඩා වැඩි වේ.
 - දුබල විද්‍යුත් විවිධේයකින් අණුවලින් කුඩා ප්‍රතිග්‍රයක් පමණක් අයනවලට විසටනය වී ඇත.
 - දුබල විද්‍යුත් විවිධේයකින් විසටනය වී ඇති අණුවල භාගය තනුකතරයක සමඟ වැඩි වේ.
36. වාණ්පයිල් ගැලජතිකාංක හයිඩ්‍රූකාංක සහ ලෝක පාරිජරික ප්‍රය්‍රා අතර ඇති සම්බන්ධතාවය පිළිබඳව පහත දැක්වෙන කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- CFC, HCFC සහ HFC යන තුනම ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යාමට ආයක වෙයි.
 - CFC පරිවර්ති ගෝලයේදී (troposphere) ක්ලෝර්ෆ්‍රීන් මුක්ත බණ්ඩක නිපදවා ඕසේන් වියන භායනයට ආයක වෙයි.
 - HFC ස්පර ගෝලයේදී (stratosphere) ක්ලෝර්ෆ්‍රීන් මුක්ත බණ්ඩක නිපදවා ඕසේන් වියන භායනයට ආයක වෙයි.
 - CFC සහ HCFC යන දෙකම ස්පර ගෝලයේදී (stratosphere) ක්ලෝර්ෆ්‍රීන් මුක්ත බණ්ඩක නිපදවා ඕසේන් වියන භායනයට ආයක වෙයි.
37. මිනිරන් හා දියමන්ති යන කාබන්වල බුඩුරුප දෙක සම්බන්ධව පහත කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- දියමන්තිවල කාබන් පරමාණු ව්‍යුද්ධාලියට තවත් කාබන් පරමාණු සහරකින් වටවී ත්‍රිමාණ දැලීයක් ලබාදෙයි.
 - මිනිරන් දුරවල වැන්වල වාල්ස් බල (දුවිතියික අන්තර්ක්‍රියා) මගින් එක් කර තබන ද්විමාන ස්ථිරවලින් සැකකි ඇති හෙයින් එය නොදු උග්‍රීයි ද්‍රව්‍යයක් ලෙස තුළයාකරයි.
 - දියමන්ති නොදු තාප හා විද්‍යුත් සහන්තයනයක් වේ.
 - දියමන්තිවලට විඩා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ද්‍රව්‍යාංකයක් මිනිරන්වලට ඇත.
38. වායු සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති නිවැරදි වේ ද?
- තාන්ත්‍රික වායු තියැදියක අණු විවිධ වේගවලින් විලනය වන අතර පරිපුරුණ වායු තියැදියක සියලුම අණු එකම වේගයෙන් විලනය වේ.
 - ඉතා ඉහළ පිඛනවලදී පරිපුරුණ වායු ද්‍රව්‍යාංකයක කළ තැකි ය.
 - පරිපුරුණ වායුවක මැක්ස්ට්‍රේල්-බෝල්ට්‍රිස්මාන් වෙග ව්‍යාප්ති විතුය උපරිම ලක්ෂණය වටා සම්මික වේ.
 - තාන්ත්‍රික වායුවක සම්පිළිත සාධකය පිබනය මත රඳා පවතී.
- 39.
-
- ↑ විවෘතය
↓ උෂ්ණත්වය
- සංයුද්ධ ද්‍රව්‍යයක ඉහත දී ඇති කළාප සටහන සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන වගන්තිය/වගන්ති නිවැරදි වේ ද?
- ඒකීය පරිමාවක ඇති අණු සංඛ්‍යාව සැමවටම ද්‍රව්‍ය කළාපයයේදී විඩා වායු කළාපයයේදී වැඩි වේ.
 - ද්‍රව්‍ය කළාපය හා වායු කළාපය එකම උෂ්ණත්වයයේදී තියිවිටක් එකට නොපවතී.
 - සහ කළාපය හා වායු කළාපය තියිවිටක් එකම පිළිනයේදී එකට නොපවතී.
 - පදන්තිය තික ලක්ෂණයේ ඇති විට, වායුව ද්‍රව්‍ය බවට පත්වීමේ සිසුතාව, ද්‍රව්‍ය වායුව බවට පත්වීමේ සිසුතාවට සමාන වේ.
40. දී ඇති කාර්මික ක්‍රියාවලි හා සම්බන්ධව පහත දැක්වෙන කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- ඩො (Dow) කුමන මගින් Mg තිස්සාරණයයේදී අමුදව්‍යයක් ලෙස මුළුදු ජලය තෙක්ලීන්ම හාවිත කළ තැකි.
 - NaOH තිෂ්පාදනය කිරීමේදී රසදිය නොපවලට විඩා පටල තොස් හාවිතය පරිසර සිතකාමී වේ.
 - Na₂CO₃ තිෂ්පාදනයයේදී හාවිත වන සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාවය ඇශේෂීකරණ අවලව සියිල් කිරීමෙන් වැඩි කරගත තැකි ය.
 - ස්පර්ශ කුමන මගින් H₂SO₄ තිෂ්පාදනයයේදී උත්ප්‍රේරකයක් ලෙස Rh ලෝහය හාවිත කරයි.

- අංක 41 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ප්‍රකාශ දෙක බැඩින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට නොදුනු ගැලපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වන පරිදි (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාරවලින් කවර ප්‍රතිචාරය දැඟී නොරු පිළිතුරු ප්‍රතිචාරය උග්‍ර ලෙස ලකුණු කරනු ලැබේ.

ප්‍රතිචාරය	ප්‍රශ්නයේ ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සහා වේ.	සහා වන අතර, පලමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහද දෙයි.
(2)	සහා වේ.	සහා වන නමුත් පලමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහද නොදුයි.
(3)	සහා වේ.	අසහා වේ.
(4)	අසහා වේ.	සහා වේ.
(5)	අසහා වේ.	අසහා වේ.

	ප්‍රශ්නයේ ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
41.	ආමිලික MnO_4^- දාවණයක් H_2O_2 සමඟ පිරියම් කළ විට එය O_2 පිටකරුන් අවරිණ වන අතර, ආමිලික Fe^{2+} දාවණයක් H_2O_2 සමඟ පිරියම් කළ විට කහ-දුමුරු පැහැ ගැන්වේ.	ආමිලික මාධ්‍යයේදී H_2O_2 වලට මක්සිකාරකයක් මෙන්ම ඔක්සිජිනයක් ලෙස ද කියා කළ හැකි ය.
42.	නාඡ පරිචාරක බීත්ති සහිත සංවාන දායී බුදුනාක ඇති වායුවක ගක්නිය නියන්ත පවතී.	ඒකලික පද්ධතියක ඇති ගක්නිය හා දුවිස ප්‍රමාණය යන දෙකම වටපිටාව සමඟ තුවමාරු නොවේ.
43.	Cl_2 මූයුව ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ද්‍රව්‍යාකරණයට හාජනය වී $HOCl(aq)$ සහ $HCl(aq)$ ලබා දේ.	ස්ලෝරීන්වල මක්සා අම්ල අතුරෙන් $HOCl$ වලට වැඩිම මක්සිකාරක හැකියාව ඇත.
44.	උත්ප්‍රේරකයක් එකතු කළ විට ප්‍රතිචාරකය ප්‍රතික්‍රියාවක සම්බුද්ධ ස්ථානය වෙනස් වේ.	උත්ප්‍රේරකයක් යැමැවුම් ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවහි ශිෂ්ටතාවට ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවහි ශිෂ්ටතාවට වඩා වැඩි කරයි.
45.	$RC \equiv CH$ සහ මිනයිල්මැයිනියම් තුළුම්පිඩි අතර ප්‍රතික්‍රියාවෙන් $RC \equiv CMgBr$ සාදා ගත හැකි ය.	ග්‍රීනාවී ප්‍රතිකාරකයක ඇති ඇල්කයිල් කාණ්ඩාව හස්මයක් ලෙස ප්‍රතික්‍රියා කළ හැකි ය.
46.	මිනුම ඇල්ධියියයක් සමඟ HCN ප්‍රතික්‍රියා කළ විට කයිරීල් කාබන් පරමාණුවක් අඩංගු එළයක් ලැබේ.	එකිනෙකට වෙනස් කාණ්ඩාව හරකර සම්බන්ධ කාබන් පරමාණුවකට, කයිරීල් කාබන් පරමාණුවක් ගැඹී කියනු ලැබේ.
47.	සොල්වේ ක්‍රියාවලිය මගින් Na_2CO_3 නිෂ්පාදනයේදී ප්‍රධාන අතුරුල්ලය $CaCl_2$ වේ.	සොල්වේ ක්‍රියාවලියේදී NH_3 ප්‍රතිඵලනය කිරීමට CaO සාරික වේ.
48.	බෙන්සින්ඩියසේර්ඩියම් ස්ලෝරයිඩි ජලය $NaOH$ සම්බැඳී, සිනොල් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර පහත දැක්වන සංයෝගය සෙදයි.	බයසේකියම් අයනවලට ඉලෙක්ට්‍රොංඩිල ලෙස ප්‍රතික්‍රියා කළ හැකි ය.
		
49.	ජලය ඇමෝනියා සමඟ ප්‍රබල අම්ල අනුමාපනය කළ විට සමකතා ලක්ෂණයේදී උදාසීන ඊටුවනයක් තොලුවේ.	NH_4^+ ජලය සමඟ H_3O^+ සාදුම් ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
50.	වායුගෝලයේ මිසෝන් සැදීම සඳහා පරමාණුක ඔක්සිජින් අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි.	වායුගෝලයේ පරමාණුක ඔක්සිජින් නිපදවනුයේ අනුක ඔක්සිජින් වියෝගනයන් පමණි.

* * *

அறர்த்த வகுவு/ஆவர்த்தன அட்டவணை/The Periodic Table

1 H														2 He				
3 Li	4 Be																	
11 Na	12 Mg																	
19 K	20 Ca	21 Sc	22 Ti	23 V	24 Cr	25 Mn	26 Fe	27 Co	28 Ni	29 Cu	30 Zn	31 Ga	32 Ge	33 As	34 Se	35 Br	36 Kr	
37 Rb	38 Sr	39 Y	40 Zr	41 Nb	42 Mo	43 Tc	44 Ru	45 Rh	46 Pd	47 Ag	48 Cd	49 In	50 Sn	51 Sb	52 Te	53 I	54 Xe	
55 Cs	56 Ba	La	72 Lu	73 Hf	74 Ta	75 W	76 Re	77 Os	78 Ir	79 Pt	80 Au	81 Hg	82 Tl	83 Pb	84 Bi	85 Po	86 At	Rn
87 Fr	88 Ra	Ac	104 Lr	105 Rf	106 Db	107 Sg	108 Bh	109 Hs	110 Mt	111 Ds	112 Rg	113 Cn	114 Nh	115 Fl	116 Mc	117 Lv	118 Ts	Og
57 La	58 Ce	59 Pr	60 Nd	61 Pm	62 Sm	63 Eu	64 Gd	65 Tb	66 Dy	67 Ho	68 Er	69 Tm	70 Yb	71 Lu				
89 Ac	90 Th	91 Pa	92 U	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cf	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr				

A කොටස - ව්‍යුහගත් රට්තා

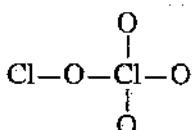
පූජ්‍ය හැකරවම මෙම පත්‍රයේම එමුදුරු සපයන්න. (එක් එක් පූජ්‍යනය සඳහා තියෙන් ලක්ශ්‍ය ප්‍රමාණය 100 කි.)

1. (a) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සිංහල ද නැතහෙත් අසිංහල ද යන බව තින් ඉටි මත සඳහන් කරන්න. හේතු අවශ්‍ය නැත.

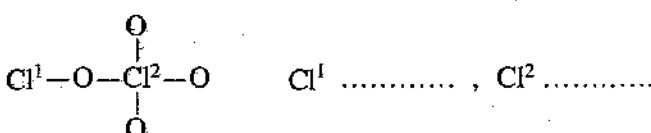
- (i) කුටායනවල ඉල්කිරණ බලය සහ ඇනායනවල ඉල්කිරණයේ භාවිත නිති, LiIවලට වඩා KBrවල දුවාංකය ඉහළ බව ප්‍රමෝශකරනය කරනී.
- (ii) Beවල ඉලෙක්ට්‍රොන උඛනයේ ගක්තිය බිජ අයක් වේ.
- (iii) භයිටුජන්වල පරමාණුක වර්ණවලියේ, දෙන ලද ශේෂීයක අනුයාත රේඛා දෙකක් අතර ඇති පර්තරය තරංග ආයාම අඩුවන දෙසට තුම්යන් අඩු වේ.
- (iv) එකම ප්‍රවේශයන් ගමන් කරන විට N_2 අණුවක් හා සම්බන්ධ නිශ්චිත තරංග ආයාමය O_2 අණුවක් වේ ලුණුගැනීමේ නරංග ආයාමයට වඩා කුඩා වේ.
- (v) Cවල සංයුත්තා ඉලෙක්ට්‍රොනයකට දැනෙන සංශ්ලේෂණ ආරෝපණය ($Z_{\text{ස්ථාන}}$) Nවල සංයුත්තා ඉලෙක්ට්‍රොනයකට දැනෙන සංශ්ලේෂණ ආරෝපණයට වඩා වැඩි ය.
- (vi) කාබොනික් අම්ලයේ (H_2CO_3) සියලුම C–O බන්ධන දිගින් සමාන ය.

(සැක්‍රම 24 ප)

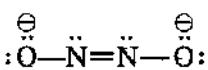
(b) (i) Cl_2O_4 අණුව සඳහා වඩාස්ථා එමුදු එමුදු ප්‍රවේශ තින්-ඉටි ව්‍යුහය අදින්න.
එහි පැතිල්ල පහත දක්වා ඇත.

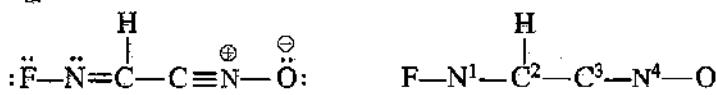
(ii) ඉහත (i) හි අදින ලද ව්‍යුහයේ ක්ෂේත්‍රීන් පරමාණු දෙකකි තියෙනිරණ අවස්ථා දෙන්න. ක්ෂේත්‍රීන් පරමාණු පහත දක්වා ඇති ආකෘත්‍යට සඳහා පැවතුණු කර ඇත.

(iii) $N_2O_2^{2-}$ අයනය සඳහා වඩාත්ම ස්ථානීය ලුවිස් තින්-ඉටි ව්‍යුහය පහත දක්වා ඇත. මෙම අයනය සඳහා තවත් ලුවිස් තින්-ඉටි ව්‍යුහ (සම්පූර්ණ ව්‍යුහ) දෙකක් අදින්න.

(iv) පහත සඳහන් ලුවිස් තින්-ඉටි ව්‍යුහය සහ එහි ලේඛ්ල් කරන ලද පැතිල්ල පදනම් කරගෙන දී ඇති ව්‍යුහ සම්පූර්ණ කරන්න.

	N^1	C^2	C^3	N^4
I. පරමාණුව වටා VSEPR ප්‍රගල්				
II. පරමාණුව වටා ඉලෙක්ට්‍රොන දුගල් ජ්‍යෙෂ්ඨීය				
III. පරමාණුව වටා භැවිත				
IV. පරමාණුවේ මුද්‍රාමිකරණය				

සැප්
හිමිය
මධ්‍යම
සාමෘහික

- කොටස් (v) සිට (viii), ඉහත (iv) කොටසෙහි දෙන ලද ප්‍රථිස් තින්-ඉරි ව්‍යුහය මත පැදනම් වේ. පරමාණු උග්‍රලේ තීරිම (iv) කොටසෙහි ආකාරයටම වේ.

- (v) පහත දැක්වෙන පරමාණු දෙක අතර ර බන්ධන සැදිමට සහභාගි වන පරමාණුක/මුහුම් කාක්ෂික හඳුනාගත්ත.

I.	$N^1—F$	N^1	F
II.	$N^1—C^2$	N^1	C^2
III.	$C^2—H$	C^2	H
IV.	$C^2—C^3$	C^2	C^3
V.	$C^3—N^4$	C^3	N^4
VI.	$N^4—O$	N^4	O

- (vi) පහත දැක්වෙන පරමාණු දෙක අතර R බන්ධන සැදිමට සහභාගි වන පරමාණුක කාක්ෂික හඳුනාගත්ත.

I.	$N^1—C^2$	N^1	C^2
II.	$C^3—N^4$	C^3	N^4
		C^3	N^4

- (vii) N^1, C^2, C^3 සහ N^4 පරමාණු වටා ආසන්න බන්ධන කෝෂ සඳහන් කරන්න.

- (viii) N^1, C^2, C^3 සහ N^4 පරමාණු විදුල් සාර්ථක වියිවෙශ පිළිවෙළට සකසන්න.

..... < < < (කොළ 54 බ)

- (c) (i) උග්‍රයක් (Laser) තරුණ ආයාමය 695 nm වන ගෝටෝන විමෝචනය කරයි.

I. මෙම ගෝටෝන අයත් වන්නේ විදුල් වූම්බක වර්ණවලියේ කුමන කළායට ද?

.....

II. මෙම ගෝටෝන මූලයක සක්තිය kJ mol^{-1} විලින් ගණනය කරන්න.

ආලෝකයේ ප්‍රවේශය $c = 3.00 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$ ජ්‍යෙන්ක් නියය $h = 6.63 \times 10^{-34} \text{ J s}$

- (ii) AX_3 යන සුතුය ඇති අනුවත් $A-X$ R බන්ධන ගුණක් අඩංගු ය. මෙහි A සහ X මූලුව්‍යවල සංකේත නිරූපණය කරන අතර, A මධ්‍ය පරමාණුව වේ.

පහත දී ඇති I සහ II හි AX_3 පදනා තිබිය ඇති අනුකා හැඩිය/නැවියන් නම් කරන්න.

I. AX_3 ඉළුවීය තම්

II. AX_3 හිරුළුවීය තම්

III. ඉහත I හා II යටතේ ඔබ සඳහන් කර ඇති හැඩිවලට එක් උදාහරණයක් බැඳීන් දෙන්න.
(සූත්‍ර : අනුකා සුතු අවශ්‍ය වේ.)

AX_3 ඉළුවීය

AX_3 හිරුළුවීය

(කොළ 22 බ)

100

2. පහත දී ඇති ප්‍රශ්න [(a) – (d)] A, B, C හා D ලෙස නම් කර ඇති මූලද්‍රව්‍ය/විශේෂ (ප්‍රශ්නේදී) හා සම්බන්ධය.

(a) A යනු p-ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍යයකි. එහි පරමාණුක ක්‍රමාංකය 20 ට අඩු ය. එය ජලය සමඟ හිනිගැනීමක් සහිතව ප්‍රබල ලෙස ප්‍රතිඵ්‍යා කර, වායුවක් පිට කරමින්, ප්‍රබල හාස්මික උච්චංශයක් ලබාදෙයි. A වැඩිපුර O₂(g) සමඟ ප්‍රතිඵ්‍යා කර සුළුපර්හක්සිඩිය සාදයි. ස්වභාවික ලෝපණක් වන සිල්වසිටිවල A හි සංයෝගයක් අඩංගු වේ.

- (i) A හි රසායනික සංකේතය ලියන්න.
- (ii) A හි සම්පූර්ණ ඉලෙක්ට්‍රොන් වින්‍යාසය ලියන්න.
- (iii) ජලය සමඟ A ප්‍රතිඵ්‍යා කළ විට පිටවන වායුව නම් කරන්න.
- (iv) පහත්සිල් පරික්ෂාවේදී A ලබාදෙන වර්ණය කුමක් ද?
- (v) වැඩිපුර O₂(g) සමඟ A හි ප්‍රතිඵ්‍යාව සඳහා තුළින රසායනික සම්කරණය ලියන්න.

(vi) A හි පළමු අයනීකරණ ගක්කිය, ආවර්තනා වගුවේ එම කාණ්ඩයේම රට ඉහළ ආවර්තනයේ ඇති මූලද්‍රව්‍යයේ එම අයයට වඩා වැඩි හෝ අඩු වේ ද? එගේ පිළිතුර කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(vii) සිල්වසිටිවල අඩංගු A හි සංයෝගයේ රසායනික සුතුරා දෙන්න.

(කොනු 35 ප)

(b) B යනු X හා Y යන මූලද්‍රව්‍ය දෙක පමණක්, පිළිවෙළින් 2:3 අනුපාතයෙන් අඩංගු ඇතායනයකි. මෙම X හා Y යන මූලද්‍රව්‍ය දෙකම ආවර්තනා වගුවේ එකම කාණ්ඩයට අයන් p-ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය වේ. එක් එක් මූලද්‍රව්‍යයේ පරමාණුක ක්‍රමාංකය 20 ට අඩු ය. X හි විදුත් සාණනාව Y හි විදුත් සාණනාවට වඩා අඩු ය. X උණු සාන්ද සල්භිෂුරින් අමිලය සමඟ ප්‍රතිඵ්‍යා කළ වේ, එක් එලයක් ලෙස ආවර්ණ, කුළු ගදක් සහිත වායුවක් පිට වේ.

(i) B හි රසායනික සුතුරා, ආරෝපණය ද ඇතුළත්ව, ලියන්න.

(ii) B හි ප්‍රවිත් නිශ්චරිත ව්‍යුහය අදින්න.

(iii) B හි මධ්‍ය පරමාණුවේ මින්සිකරණ අවස්ථාව දෙන්න.

(iv) B සඳකාගැනීම සඳහා රසායනික පරීක්ෂාවක් දෙන්න. (යැයු: නිරීක්ෂණය/නිරීක්ෂණ ද අවශ්‍ය වේ.)

(v) A කුවායනය හා B ඇතායනය ලෙස ඇති සංයෝගයේ රසායනික සුතුරා ලියන්න.

(කොනු 25 ප)

(c) C යනු මක්සිකාරකයකි. එය 1:1:3 අනුපාතයෙන් ඇති මූලද්‍රව්‍ය ක්‍රන්තින් සමන්වීම වේ. C වල එක් මූලද්‍රව්‍යයක් A වේ. අනෙක් මූලද්‍රව්‍ය දෙක ආවර්තනා වගුවේ p-ගොනුවාට අයන් වේ. මෙම මූලද්‍රව්‍ය දෙකක්න් එකක් B හිද අඩංගු වේ. මෙයින් එක් මූලද්‍රව්‍යයක ඇතායනය සහ Ag⁺ අතර සැදෙන ලවණය කහ පැහැදි වන අතර, එය සාන්ද ඇමෝනියා ආව්‍යානයක අදාළව වේ.

C හි රසායනික සුතුරා ලියන්න.

(කොනු 10 ප)

සේව
මිල
කිහිප
ජා පියවර

(d) D යනු මූලද්‍රව්‍ය දෙකකින් සමන්විත සංයෝගයකි. මෙම මූලද්‍රව්‍ය දෙකම C හි ද ඇත.

(i) ආම්ලික මාධ්‍යයේදී වැඩිපුර D(aq) සමඟ C(aq) මිශ්‍ර කළ විට, රණ-දුනුරු දාව්‍යනයක් ලැබේ.

I. D හඳුනාගන්න.

II. මෙහිදී සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින අයනික සම්කරණය ලියන්න.

(ii) ඉහත (i) හි ලැබෙන රණ-දුනුරු දාව්‍යනයට, B අවිංගු දාව්‍යනයන් වැඩිපුර එක් කිරීමේදී, රණ-දුනුරු දාව්‍යනය අවරුණ වේ. මෙහි සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින අයනික සම්කරණය ලියන්න.

(iii) ඉහත (i) හා (ii) හි සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා උපයෙකි කර ගනිමින් B අවිංගු දාව්‍යනයක සාන්දුරු පරිමාමිතික විශ්ලේෂණය මගින් නිර්ණය කළ හැක. මෙහිදී භාවිත කළ හැකි දරුණුකයක් සඳහන් කර, අන්ත උක්සයේදී අපේක්ෂිත වර්ණ විපර්යාසය දෙන්න.

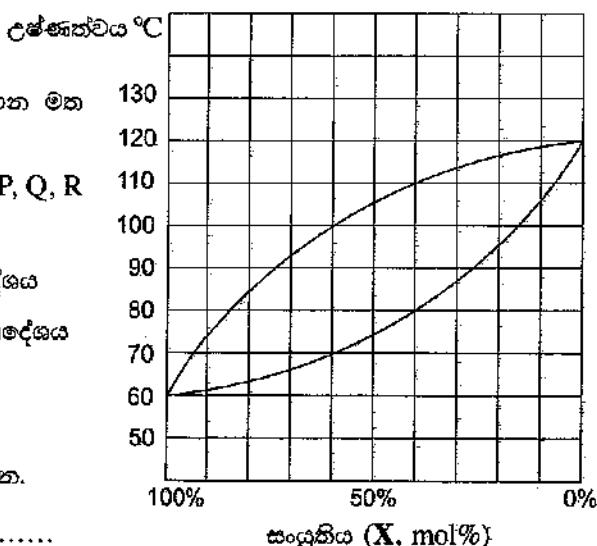
දරුණුකය :

වර්ණ විපර්යාසය :

(මෙහු 30 පි)

100

3. (a) X හා Y යනු පරිපුරුණ දාව්‍යනයක් සඳහා වාෂ්පයිලි ද්‍රව්‍ය දෙකකි. X හා Y අවිංගු පද්ධතියක් සඳහා උණුස්ව-සංයුති කළාප සටහන $(1.0 \times 10^5 \text{ Pa}$ පිවිනයකදී) පහත දී ඇත.

● (i) සිට (v) දක්වා කොටස දී ඇති කළාප සටහන මත පදනම් වේ.

(i) පහත දී ඇති ප්‍රදේශ කළාප සටහන මත P, Q, R අන්තර යෙදීමෙන් දක්වන්න.

P – ද්‍රව්‍ය කළාපය පමණක් පවතින ප්‍රදේශය

Q – වාෂ්ප කළාපය පමණක් පවතින ප්‍රදේශය

R – ද්‍රව්‍ය කළාපය හා වාෂ්ප කළාපය
සමතුලිකව ඇති ප්‍රදේශය

(ii) සංයුද්ධ X හා සංයුද්ධ Y හි තාපාංක දෙන්න.

X Y

සංයුතිය (X, mol%)

(iii) X හි 40 mol% අවිංගු X හා Y ද්‍රව්‍ය මිශ්‍රණයක් නැවැම්ව ආරම්භ වන උණුස්වය කුමක් ද?

.....

(iv) X හි 60 mol% අවිංගු X හා Y මිශ්‍රණයක් පම්පුරණයෙන්ම වාෂ්ප බවට පත්වන අවුම උණුස්වය කුමක් ද?

.....

(v) උෂ්ණත්වය 100°C හිදී X හි සංතාපේහි වාෂ්ප පිබිනය ගණනය කරන්න.

සංඛ්‍යාව
මිශ්‍යය
විවෘත
සාක්ෂිය

(vi) වෙනත් පරීක්ෂණයකදී සාම්ප්‍රදායික දුඩු බදුනක් තුළ X හා Y අධිංගු මිශ්‍යනයක් T උෂ්ණත්වයේදී සම්බුද්ධිකාවට එම්බුද්ධිමට ඉඩියරින ලදී. එවිට වාෂ්ප කළාපය සමඟ සම්බුද්ධිකාව පවතින ද්‍රව්‍ය කළාපයෙහි X 0.10 mol හා Y 0.10 mol අධිංගු බව සොයාගන්නා ලදී. මෙම උෂ්ණත්වයේදී X හා Y හි සංතාපේහි වාෂ්ප පිඩිවෙළින් $4.0 \times 10^5 \text{ Pa}$ හා $2.0 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ. රඳාල් නියමය හාවිතයෙන් X හා Y හි ආශික පිඩින ගණනය කරන්න.

(සැක්‍ය 50 අ)

(b) ජලීය ඇයිටික් අම්ල දාවණයක (Z දාවණය) සාන්දුණය, ජලීය NaOH දාවණයක් සමඟ අනුමාපනයෙන් තිරේක කරන ලදී. Z දාවණයෙහි 12.50 cm^3 පරිමාවක් සඳහා අන්ත උක්ෂණයට ලැබා විමට සාන්දුණය $0.050 \text{ mol dm}^{-3}$ මූල්‍ය NaOH දාවණයෙන් 25.00 cm^3 ක් අවශ්‍ය විය.

(i) Z දාවණයෙහි ඇයිටික් අම්ල සාන්දුණය ගණනය කරන්න.

(ii) Z දාවණයෙහි pH අගය ගණනය කරන්න. පරීක්ෂණය පිශ්‍ය කරන ලද උෂ්ණත්වයේදී ඇයිටික් අම්ලයෙහි අම්ල විසිවන නියතය (K_a) $1.80 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$ වේ.

(iii). Z දාවණයෙහි තවත් තොටසකට (100.00 cm^3) සංස්කීර්ණ සහ NaOH 0.200 g එකතු කර දියකරන ලදී. දාවණ පරිමාව හා උෂ්ණත්වය වෙනස් තොටා බව උපකළුපනය කරමින් මෙම දාවණයෙහි pH අගය ගණනය කරන්න.

[සාලේක්ෂණ පරිමාලුක ස්කන්ඩය: Na = 23, O = 16, H = 1]

(iv) ඉහත (iii) හි විස්තර කරන ලද ආචාරය ස්වාරක්ෂක ආචාරයක් ලෙස භැඳීරයි ද? ඔබගේ පිළිතර පැහැදිලි කරන්න.

.....

.....

(v) වෙනත් පරික්ෂණයකදී Z ආචාරයෙහි 100.00 cm^3 පරිමාවක සංගුද්ධ සහ $\text{NaOH } 0.800 \text{ g}$ දිය කරන ලදී. මෙම ආචාරය ස්වාරක්ෂක ආචාරයක් ලෙස තියාකරයි ද? යුතු ගණනය කිරීමක් මගින් ඔබගේ පිළිතර පැහැදිලි කරන්න. ආචාරයේ පරිමාව හා උණ්ණත්වය වෙනස් නොවන බව උපකර්ෂකය කරන්න.

.....

.....

— 100 —

(කොළඹ 50 අ)

4. (a) A, B සහ C යනු ඇතුළු සුතුය $\text{C}_5\text{H}_{11}\text{Br}$ සහිත වුහ සමාවයවික වේ. මෙම සමාවයවික තුන අතුරෙන්, B පමණක් ප්‍රතාශ සමාවයවිකතාවය පෙන්වියි. A සහ C එකිනෙකෙහි ස්ථෝන සමාවයවික වේ.

A, B සහ C ජලය NaOH සමඟ වෙන වෙනම ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ඇතුළු සුතුය $\text{C}_5\text{H}_{12}\text{O}$ වක, D, E සහ F සංයෝග පිළිවෙළින් ලබාදුනි. D, E සහ F වෙන වෙනම PCC සමඟ පිරියම් කරන ලදී. PCC සමඟ F ප්‍රතික්‍රියා නොකළේය. PCC සමඟ D සහ E ප්‍රතික්‍රියා කර පිළිවෙළින් G සහ H ලබාදුනි. G සහ H සංයෝග දෙකම, 2,4-බිජිනායිලෝගෝනිල්ඩ්‍යුසින් (2,4-DNP) සමඟ වර්ණවත් අවක්ෂේපද, ඇමෙන්තිය AgNO_3 , සමඟ රිදී කැඩියත් ද ලබාදුනි.

A, B, C, D, E, F, G සහ H වල වුහයන් පහත දී ඇති කොටු කුඩ අදින්න.

A

B

C

D

E

F

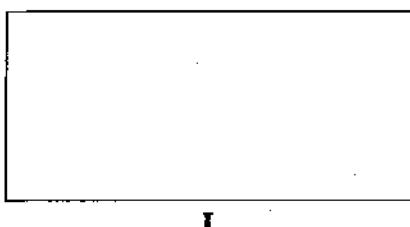
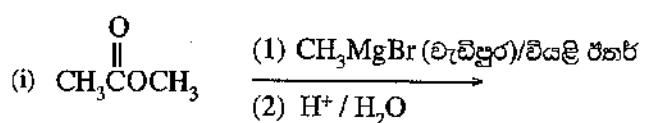
G

H

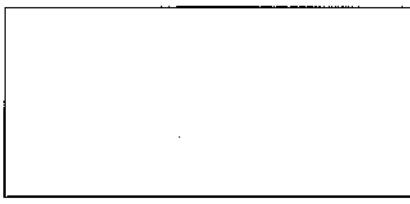
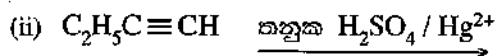
(කොළඹ 56 අ)

(b) පහත දක්වා ඇති ප්‍රතික්‍රියාවල I, J, K සහ L එකෙනුව ව්‍යුහයන් දී ඇති සොංටු ක්‍රියා අදින්න.

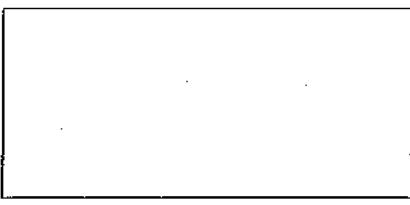
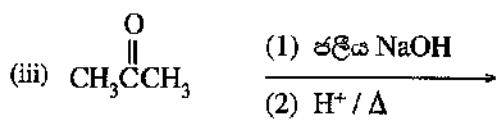
•••
සිංහ
ප්‍රජා
තාන්ත්‍රික
භාෂා ප්‍රේමකා

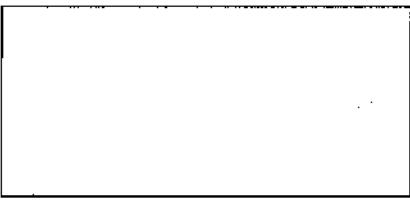
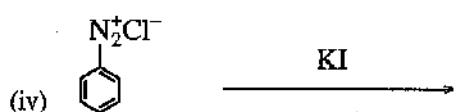
I

J

K

L

(ලක්ෂණ 24 අ)

(c) $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CHCH}_3$ හා Br_2/CCl_4 අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා යන්ත්‍රණය සහ සැදෙන එලෙක්ට්‍රික් ව්‍යුහය දෙන්න.

$\frac{1}{100}$

(ලක්ෂණ 20 අ)

* *

සියලු ඔබගේ අර්ථ මාත්‍රිකීය ප්‍රතිඵලයෙහි / All Rights Reserved]

මිනින්දො ශ්‍රී ලංකා රුජා දෙපාර්තමේන්තුව එවත දෙපාර්තමේන්තුව ඉ උග්‍ර විභා දෙපාර්තමේන්තුව
මිනින්දො ප්‍රතිඵලයෙහි ත්‍රීතැනකාම මිනින්දො ප්‍රතිඵලයෙහි ත්‍රීතැනකාම මිනින්දො ප්‍රතිඵලයෙහි
මිනින්දො ප්‍රතිඵලයෙහි ත්‍රීතැනකාම මිනින්දො ප්‍රතිඵලයෙහි ත්‍රීතැනකාම මිනින්දො ප්‍රතිඵලයෙහි

ශ්‍රී ලංකා රුජා දෙපාර්තමේන්තුව මිනින්දො ප්‍රතිඵලයෙහි ත්‍රීතැනකාම Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු සාහායික පත්‍ර (උපස පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
කළුවිය පොතුත් තරාතුප පත්‍රිර (ඉයර් තරුප) පරිභාස, 2021(2022)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021(2022)

රෝගන විද්‍යාව
උර්සායෙස්ට්‍රිය්‍ය
Chemistry

II
II
II

02 S II

$$* \text{ කැර්වනු වියු නියනය } R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

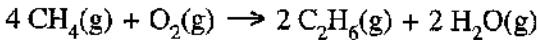
$$* \text{ ඇව්‍යාචිරේ නියනය } N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

B කොටස – රට්තා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිනුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට මෙහෙ 150 බැඩින් ලැබේ.)

5. (a) (i) රෝගන පොතු පෙර හෝ සාංචාරණ දෘශ්‍ය බුදුනක් තුළට $\text{CH}_4, \text{C}_2\text{H}_6$ හා O_2 අවශ්‍ය විය. 400 K නිස් බුදුනේ පිවිනය $4.80 \times 10^6 \text{ Pa}$ විය. බුදුන තුළ ඇති වායුන්ගේ මූල මූලිල සාංචාරණ ගණනය කරන්න. සියලුම වායුන් පරිපුරුණ ලෙස හැඳිගෙන බව සහ මෙම උණ්ඩන්ටියෙදී ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදු කොටන බව උපක්‍රේච්‍යා කරන්න.
- (ii) බුදුනේ උණ්ඩන්ටිය 800 K දක්වා වැඩි නිරිමෙන් බුදුන තුළ ඇති සියලුම හයිඩ්‍රොකාබින පුරුණ දැහැමයට හාජ්‍ය කරන ලදී. මෙම දහන ප්‍රතික්‍රියාවලට පසු 800 K නිස් බුදුනේ පිවිනය $1.00 \times 10^7 \text{ Pa}$ විය. දහනයට පසු බුදුන තුළ ඇති වායුන්ගේ මූල මූලිල සාංචාරණ ගණනය කරන්න. මෙම කන්ත්ව සටහෙන් H_2O වායුවක් ලෙස පවතින බව උපක්‍රේච්‍යා කරන්න.
- (iii) පහත දක්වා ඇති වායුන්හි දහන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළින රෝගනික සම්කරණ (හෞතික අවස්ථා දක්වීන්, 800 K නිස්) පිළියන්න.
- I. $\text{CH}_4(\text{g})$
 - II. $\text{C}_2\text{H}_6(\text{g})$
- (iv) දහනයට පොතු හා පසු වායු මූලිල සාංචාරණවලහි වෙනසට දායක වන්නේ ඉහත හයිඩ්‍රොකාබින දෙකක් එකක් පමණි.
- ආර්මිහයේදී බුදුන තුළට ඇතුළු කරන ලද මෙම හයිඩ්‍රොකාබිනයේහි මූලිල සාංචාරණ ගණනය කරන්න.
- (v) ඉන්පසු බුදුන 300 K දක්වා සියලුම කර ජලය ඉවත් කරන ලදී. මෙටිව බුදුනේ පිවිනය $2.10 \times 10^6 \text{ Pa}$ විය. පහත එවා ගණනය කරන්න.
- I. සැයුනු මූල H_2O මූලිල සාංචාරණ
 - II. C_2H_6 දහනය මිනින් සැයුනු H_2O මූලිල සාංචාරණ
 - III. CH_4 දහනය මිනින් සැයුනු H_2O මූලිල සාංචාරණ
 - IV. බුදුන තුළට ආර්මිහයේදී ඇතුළු කරන ලද O_2 මූලිල සාංචාරණ
- (ලක්ෂ 75 ඩි)

- (b) (i) කාල රෝගනික ව්‍යුහයේ හා දී ඇති දත්ත භාවිතයෙන් පහත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සම්මත එන්ඩුල්පි වෙනස ගණනය කරන්න.

$$\left(\Delta H_f^\circ \right) (\text{kJ mol}^{-1}) \quad S^\circ (\text{J mol}^{-1} \text{ K}^{-1})$$

$\text{CH}_4(\text{g})$	-74.8	186.3
$\text{C}_2\text{H}_6(\text{g})$	-84.7	229.6
$\text{CO}_2(\text{g})$	-393.5	213.7
$\text{H}_2\text{O}(\text{g})$	-214.8	188.8
C(s), graphite	0.0	5.7
$\text{O}_2(\text{g})$	0.0	205.1
$\text{H}_2(\text{g})$	0.0	130.7

- (ii) ඉහත (b)(i) හි ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සම්මත එන්ග්‍රෝපි වෙනස ගණනය කරන්න.
- (iii) 500 K තී ඉහත (b)(i) හි ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සම්මත ඩිජ් ගක්ති වෙනස (ΔG°) ගණනය කරන්න.
- (iv) උෂේණවියෙහි වැඩිවිම ඉහත (b)(i) හි දී ඇති ප්‍රතික්‍රියාවට හිතකර වේ දැඩි හේතු දක්වා සඳහන් කරන්න. එන්තැලුපි වෙනස හා එන්ග්‍රෝපි වෙනස උෂේණවිය මත රදා නොපැවතින බව උපකළුපනය කරන්න. (ලක්ෂණ 75 පි)

6. (a) (i) ජලීය මාධ්‍යයේ කිදුවන $a A(aq) \rightleftharpoons b B(aq) + c C(aq)$ ප්‍රතිවර්තනය ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න. ඉදිරි හා පසු පියවර යන දෙකම මූලික ප්‍රතික්‍රියා ලෙස සලකන්න ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවෙහි සිපුතාව (R_1) හා පසු ප්‍රතික්‍රියාවෙහි සිපුතාව (R_2) සඳහා ප්‍රකාශන ලියන්න. ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාව හා පසු ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා නියත පිළිවෙළින් k_1 හා k_2 යේ.
- (ii) සම්බුද්ධිතාවේදී R_1 හා R_2 අතර සම්බන්ධතාව ලියා දක්වන්න.
- (iii) සම්බුද්ධිතා නියතය, K_C සඳහා ප්‍රකාශනය ලියා දක්වන්න. තවද K_C, k_1 හා k_2 අතර සම්බන්ධතාව දෙන්න.
- (iv) ඉහත සම්බුද්ධිතාව හැඳුරිම සඳහා නියත උෂේණවියකදී පරීක්ෂණ තුනක් කිදු කරන ලදී. මෙම පරීක්ෂණවලදී A, B හා C විවිධ ප්‍රමාණ මිශ්‍රණ කර, එම පද්ධතිය සම්බුද්ධිතාවට එළඹීමට ඉඩ භරින ලදී. සම්බුද්ධිතාවේදී පහත දක්ත ලබාගත්තා ලදී.

පරීක්ෂණ අංකය	සම්බුද්ධිතාවේදී යාන්දුණය (mol dm^{-3})		
	[A]	[B]	[C]
1	1.0×10^{-1}	1.0×10^{-2}	1.0×10^{-3}
2	1.0×10^{-2}	1.0×10^{-3}	1.0×10^{-3}
3	1.0×10^{-2}	1.0×10^{-2}	1.0×10^{-5}

- I. පරීක්ෂණ 1, 2 සහ 3 සඳහා වගුවෙහි දී ඇති A, B හා C හි සාන්දුණ, සම්බුද්ධිතා නියතය සඳහා ඉහත (a) (iii) හි ලියන ලද ප්‍රකාශනයට ආදේශ කර සම්බන්ධතා තුනක් ලබාගත්තා.
- II. මෙම සම්බන්ධතා උපයෝගී කරගෙන ඇ = $b = 2c$ බව ඔපුනු කරන්න.
- III. a, b සහ c යන ස්ටොයිකියෝලික සංශ්‍යාක සඳහා කුඩාම පුරුණ සංඛ්‍යා යොදාගනීම් ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්බුද්ධිතා නියතය, K_C හි අයය ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 80 පි)

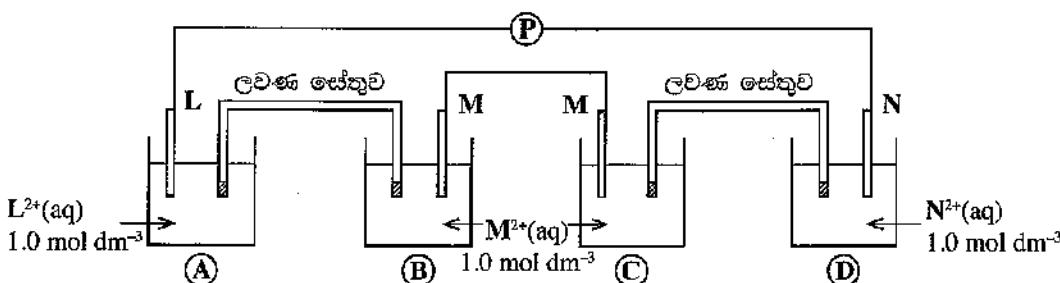
- (b) වියුතු කළාපයේදී කිදුවන $p P(g) \rightleftharpoons q Q(g) + r R(g)$ ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

- (i) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාව $p P(g) \rightarrow q Q(g) + r R(g)$ සඳහා එන්තැලුපි වෙනස හා සැතියන ගක්තිය පිළිවෙළින් 50.0 kJ mol^{-1} හා 90.0 kJ mol^{-1} වේ. මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා නම් කරන ලද ගක්ති සටහන (ගක්තිය හා ප්‍රතික්‍රියා බණ්ඩාංකය අතර ප්‍රස්ථාරය) අදින්න. P, Q හා R හි ස්ථාන ගක්ති සටහනහි සලකුණු කර දක්වන්න. තවද, සැතිය සංකීරණයෙහි ස්ථානය 'සැතිය සංකීරණය' ලෙස එහි සලකුණු කරන්න.
- (ii) ආපසු ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සැතියන ගක්තිය ගණනය කරන්න.
- (iii) මෙම ප්‍රතික්‍රියාවෙහි සම්බුද්ධිතා නියතය මත උෂේණවිය වැඩිවිමෙහි බලපෑම පැහැදිලි කරන්න.
- (iv) I. ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවෙහි සහ පසු ප්‍රතික්‍රියාවෙහි සිපුතා මත
- II. සම්බුද්ධිතා නියතය මත උෂේණයක බලපෑම පැහැදිලි කරන්න.

(ලක්ෂණ 70 පි)

7. (a) ඔබට L, M, N සහ ලෝහ කුරු කුන ද L²⁺ (1.0 mol dm⁻³), M²⁺ (1.0 mol dm⁻³), N²⁺ (1.0 mol dm⁻³) සහ දාවලු කුන ද සපයා ඇති. N ලෝහය M²⁺ අයන දාවලුයේ හිඳු තු විට M²⁺, M බවට මක්සිජරණය වන අතර, N, L²⁺ අයන දාවලුයේ හිඳු තු විට L²⁺, L බවට මක්සිජරණය නොවේ.

- (i) සේතු දක්වාමින්, L, M සහ N සහ ලෝහ කුන, එවායේ මක්සිජරණ හැකියාව වැඩිවන පිළිබෙළට සකසන්න.
- (ii) L²⁺(aq)/L(s) ඉලෙක්ට්‍රූඩිය හා අනෙක් ඉලෙක්ට්‍රූඩි දෙකෙන් එක් එක් ඉලෙක්ට්‍රූඩිය හාවිත කර සාදන ලද විද්‍යුත් රසායනික කෝජ දෙකෙහි විද්‍යුත් ගාමක බලයන් +0.30 V සහ +1.10 V වේ. මෙම තොරතුරු හා ඉහත (i) සඳහා ඔබගේ මිශ්‍රිත භාවිතයෙන් E°_{M²⁺(aq)/M(s)} සහ E°_{N²⁺(aq)/N(s)} ගණනය කරන්න. ($E_{L^{2+}(aq)/L(s)}^{\circ} = -0.80 \text{ V}$)
- (iii) ඔබට පහත සඳහන් සැකසුම සපයා ඇති අතර එහි L සහ N ලෝහ කුරු දෙක අතර විහාරානයක් (P) සම්බන්ධ කර ඇත.

- I. විහාරානයේ පායාංකය ගණනය කරන්න.
- II. විහාරානය ඉවත් කර L හා N සහ්තානයක් මින් සම්බන්ධ කළ විට (A), (B), (C) සහ (D) සහ එක් එක් ඉලෙක්ට්‍රූඩියේ සිදුවන ඉලෙක්ට්‍රූඩි ප්‍රතිත්වාය වෙත් වෙන්ව උය දක්වන්න.

(ලක්ෂණ 75 යි)

(b) පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න මැගතීස් (Mn) මූලුව්‍යය මත පදනම් වේ.

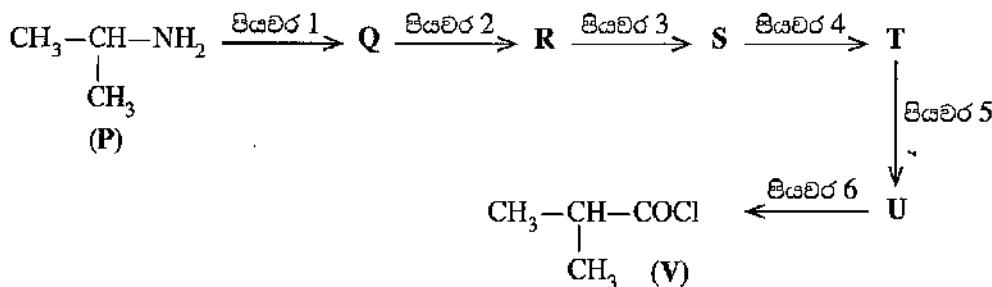
- (i) Mn වල සම්පූර්ණ ඉලෙක්ට්‍රූන විනාශය උයන්න.
- (ii) Mn වල සුලඟ මක්සිජරණ අවස්ථා තුන් උයන්න.
- (iii) MnSO₄ · H₂O ජලයේ දාවලුය කළ විට, P දාවලුය ලබාදෙයි.
 - I. P දාවලුයේ විරෝධ සඳහන් කරන්න.
 - II. මෙම විරෝධ ලබාදීමට ඉවහාල් වන ප්‍රශ්නයේ රසායනික සුනුය සහ IUPAC නාමකරණය දෙන්න.
- (iv) පහත අවස්ථාවන්හි දී ඔබ තිරික්ෂණය කරන්නේ කුමක් ද?
 - I. P දාවලුයට තහුක NaOH දැමු විට
 - II. ඉහත (iv)(I) හි ලැබුණු මිශ්‍රණය වානයට නිරාවරණය කළ විට
 - III. ඉහත (iv)(I) හි මිශ්‍රණයට සාන්ද HCl දැමු විට
- (v) Mn වල මක්සිජිඩ පහක රසායනික සුතු දී, ඉන් එකිනෙකෙහි Mn වල මක්සිජරණ අවස්ථාව උයන්න.
 - එක් එක් මක්සිජිඩයේ ස්වභාවය භාජ්මික, දුබල භාජ්මික, උග්‍රගුණී, දුබල ආම්ලික, ආම්ලික ලෙස සඳහන් කරන්න.
- (vi) Mn වල විවෘත සුලඟ මක්සොඳුනායනයේ රසායනික සුනුය දෙන්න.
- (vii) ඔබ ඉහත (vi) හි දැන්වූ මක්සොඳුනායනය ආම්ලික සහ භාජ්මික මාධ්‍යවල මක්සිජාරණයක් ලෙස හැසිරෙන ආකාරය පෙන්වීමට තුළින අර්ථ අයනික සම්කරණ දෙන්න.
- (viii) රල තත්ත්ව පරාමිතින් නිර්ණයේදී MnSO₄ හි එක් භාවිතයක් සඳහන් කරන්න.

(ලක්ෂණ 75 යි)

C කොටස – රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිබඳ සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට මෙහුතු 150 බැංගන් ලැබේ.)

8. (a) P සංයෝගය, පහත දැක්වෙන ප්‍රතිඵ්‍යා අනුකූලය හාටින කරමින් V සංයෝගය බවට පරිවර්තනය කරන ලදී.

- (i) Q, R, S, T සහ U සංයෝගවල ව්‍යුහ අදාළීන් සහ පියවර 1–6 සඳහා ප්‍රතිකාරක, පහත දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් පමණක් ගෝරාගෙන උගින්මෙන්, ඉහන දී ඇති ප්‍රතිඵ්‍යා අනුකූලය සම්පූර්ණ කරන්න.

ප්‍රතිකාරක ලැයිස්තුව

HCHO, Mg/වියලි රතර, $\text{H}^+/\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, PCl_5 , PBr_3 , $\text{NaNO}_2/\text{තතුක HCl}$, $\text{H}^+/\text{H}_2\text{O}$

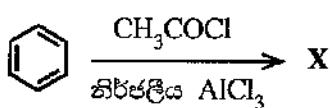
(සැයු : ග්‍රිනාඩ් ප්‍රතිකාරකයක් සමඟ සංයෝගයක ප්‍රතිඵ්‍යාව සහ ඉන් ලැබෙන මැග්නිසියම් ඇල්කොක්සයිඩ් යෙහි ජලවීවිෂේද්‍යාය, ඉහන ප්‍රතිඵ්‍යා අනුකූලයෙදී එක පියවරක් ලෙස සැලකිය යුතු ය.)

- (ii) P සහ V සංයෝග එකිනෙක සමඟ ප්‍රතිඵ්‍යා කළ විට සැදෙන එලයෙහි ව්‍යුහය අදින්න.

(මෙහුතු 5 ඩි)

- (b) (i) තුනකට (03) නොවැඩි පියවර පැඩිඛාවක් භාවිත කරමින් බෙන්සින්වලින් 8-නයිලෝර්බෙන්සයික් අම්ලයෙහි සහ p-නයිලෝර්බෙන්සයික් අම්ලයෙහි මිශ්‍රණයක් සාදාගැනීම සඳහා කුම්යන් යෝජනා කරන්න.

- (ii) පහත දැක්වෙන ප්‍රතිඵ්‍යාවේ, X එලයේ ව්‍යුහය සහ යන්ත්‍රණය දෙන්න.

(මෙහුතු 5 ඩි)

- (c) බෙන්සින්වල ව්‍යුහය තිරුප්‍රේලිය කරනු ලබන්නේ පහත දැක්වා ඇති උපක්‍රේමිත සය සාමාජික වලයාකාර ව්‍යුහ (සයින්ලොහොසාලුවිධියෙන්, cyclohexatriene) දෙකක සම්පූර්ණ මුදුමික් ලෙස ය.

පහත දී ඇති සම්මත හයිඩ්‍රජ්‍යිනිකරණ එන්ණැල්පි දත්ත හාටින කරමින්, බෙන්සින්, උපක්‍රේමික ‘සයින්ලොහොසාලුවිධියෙන්’වලට විඩි ස්ථාපි බව පෙන්වන්න.

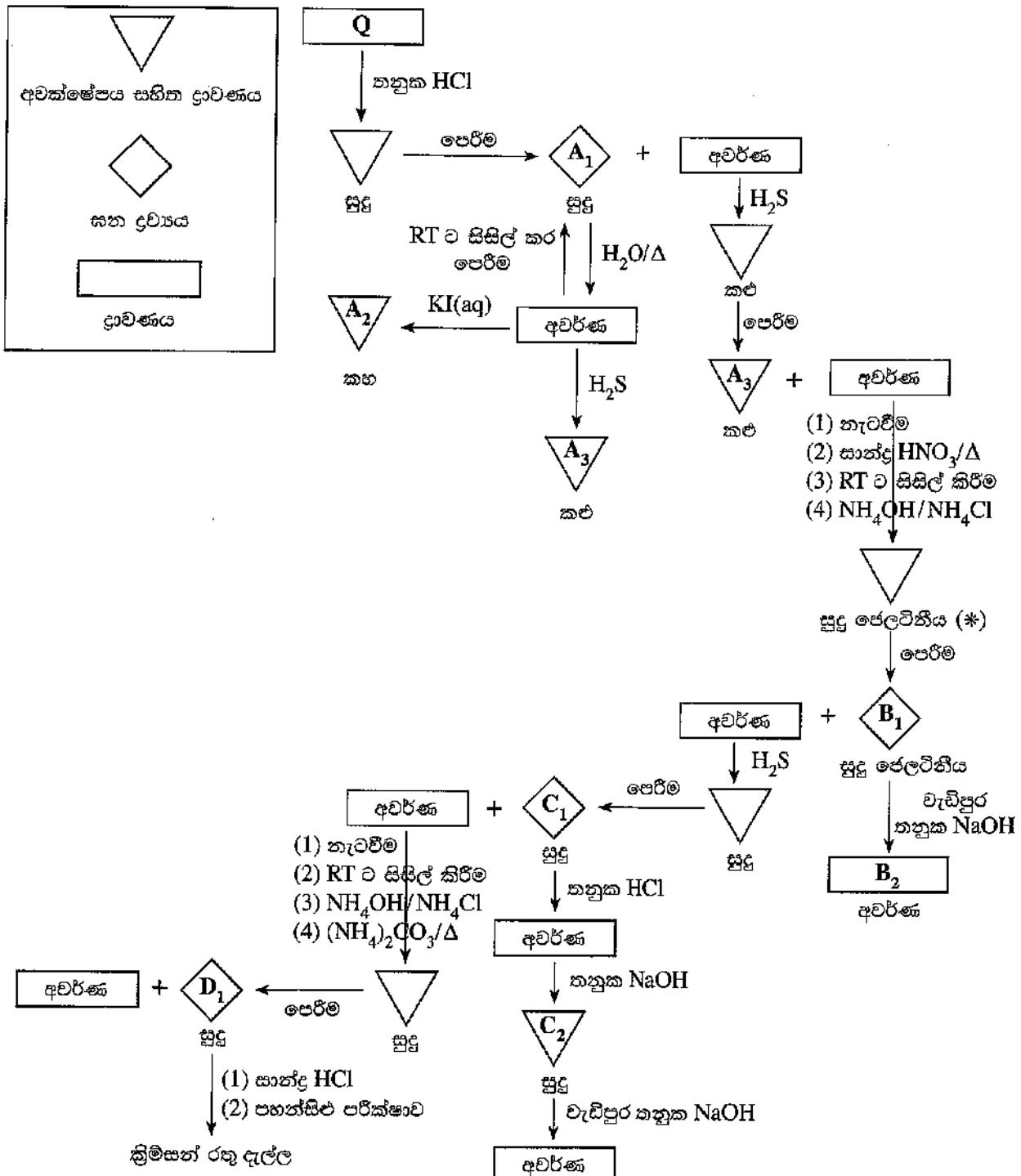
(මෙහුතු 20 ඩි)

9. (a) පහත දී ඇති ප්‍රශ්නය කුටායකවල දැනාත්මක විශේෂෙනය මත පදනම් වී ඇත.

Q ජලය දාවනයේ A, B, C සහ D යන ලෙස්ප්‍රාගල කුටායක හානික් අධිංශු වේ. පහත දී ඇති සටහන් සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාවලට Q භාජනය කරනු ලැබේ.

කොටුව තුළ දී ඇති සංකේත මගින් අවක්ෂේපය සහිත දාවන, සහ දාවන නිරුපණය වේ.

(සූයු : RT – කාමර උෂ්ණත්වය)

(i) A₁, A₂, A₃, B₁, B₂, C₁, C₂, හා D₁ යනු A, B, C, D කුටායන හතැරේ සංයෝග/විශේෂ වේ.

A₁, A₂, A₃, B₁, B₂, C₁, C₂, හා D₁ හඳුනාගත්තා.

(සූයු : රසායනික සූත්‍ර පෙළඳා ලියන්න. රසායනික සමිකරණ හා සේනු අවශ්‍ය නෑ.)

(ii) සුදු ජලයේ අවක්ෂේපය (*) ලබා ගැනීමේදී NH₄OH/NH₄Cl ප්‍රතිකාරකයක් ලෙස භාවිත කිරීම සඳහා ඩේතුවක් දක්වන්න.

(ලක්ෂණ 75 පි)

[ඉහළයට මිශ්‍රා බලන්න]

(b) X නම් මූලුණයක ඇපුම්නියම් සඳහායිඩි (Al_2S_3) සහ ගෙරික් සඳහායිඩි (Fe_2S_3) රමණක් අඩංගු වේ. X හි ඇති Al_2S_3 හා Fe_2S_3 ස්කන්ධ ප්‍රතියායන් ගණනය කිරීමට පහත දැක්වෙන ක්‍රියාවිලිවෙල යොදාගන්නා ලදී.

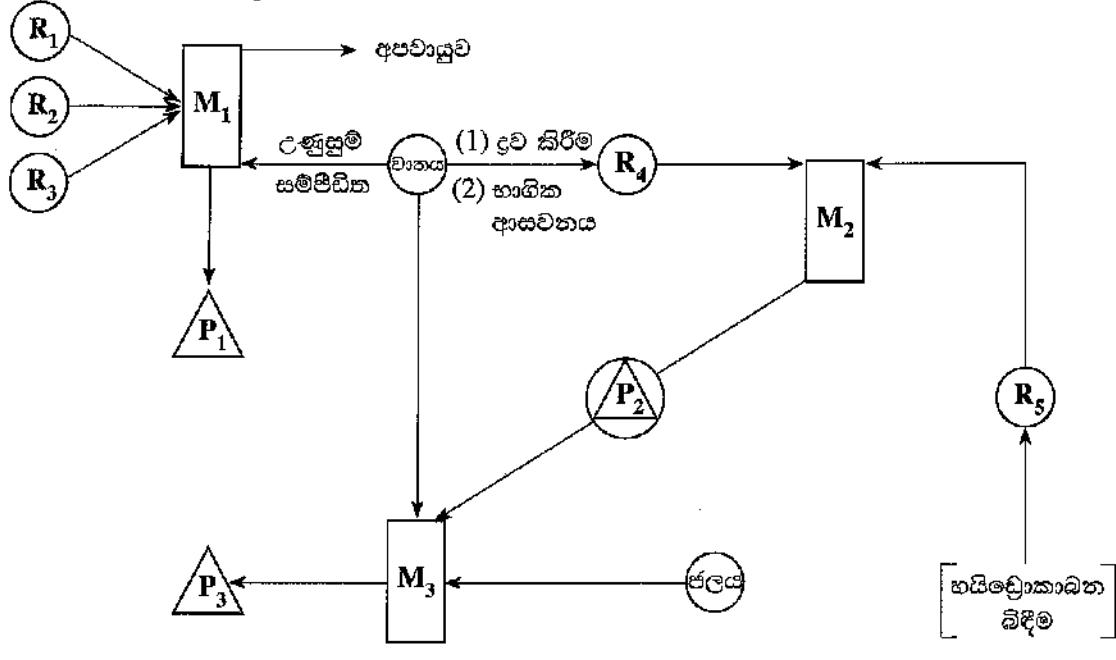
X මූලුණයන් m ස්කන්ධයක් හයිටුරන් වායු ධාරාවක් යටතේ ඉහළ උෂ්ණත්වයකට රන් කළ විට Al_2S_3 නොවෙනස්ව පවතින කුම්ඩ්, Fe_2S_3 යකඩ (Fe) ලෝහය බවට පරිවර්තනය වේය. මෙහි අවසානයේ ලැබුණ ජ්‍යෙන්සය 0.824 g විය.

X මූලුණයන් වෙනත් m ස්කන්ධයක් ඉහළ උෂ්ණත්වයකට වෙනයේ රන් කළ විට Al_2S_3 සහ Fe_2S_3 යන දෙකම SO_2 වායුව දෙමින් වියෝගනය විය. මම SO_2 වායුව, H_2O_2 පාවත්තකට මුළුලනය කර, එකම එළය වන H_2SO_4 අමුලය බවට සිස්කිරණය කරන ලදී. මෙම සම්ජුරුණ පාවත්තම සැංස්කුණය 1.00 mol dm⁻³ සම්මත NaOH ආවත්තයක් සමඟ ගිහෙළ්පේතලින් දේශකය යොදාගනීමින් අනුමාපනය කළ විට බිජුරුවේ පායාකය 36.00 cm³ විය.

- (i) හයිටුරන් වායුව සමඟ Fe_2S_3 හි ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින රසායනික සම්කිරණය ලියන්න.
 - (ii) H_2SO_4 ලබාදීමට SO_2 හා H_2O_2 අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින රසායනික සම්කිරණය ලියන්න.
 - (iii) X මූලුණයේ ඇති Al_2S_3 සහ Fe_2S_3 ස්කන්ධ ප්‍රතියායන් ගණනය කරන්න.
 - (iv) ඉහන අනුමාපනය සඳහා දේශකය ලෙස ගිහෙළ්පේතලින් වෙනුවට මෙහිල් මිරෙන්ස් භාවිත කළේ නම් බිජුරුවේ පායාකයේ වෙනසක් සිදු වේද? ඔහු පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.
- (සාමේන්ස පර්මාණුක ස්කන්ධය : Al=27, S=32, Fe=56) (ලකුණ 75 පි.)

10.(a) පහන දැක්වෙන ගැඹුම් සටහන මගින්, වැදගත් මූලුද්‍රව්‍ය/සංයෝග තුනක් වන P_1 , P_2 සහ P_3 හි කාර්මික තිස්සාරණය/තිෂ්පාදනය පෙන්වුම් කරයි.

අඩුරුදු දහස් ගණනකට පෙර අපේ මූත්‍රන් මින්නන් P_1 තිෂ්පාදනය කළ බවට සාක්ෂි ඇත. M_2 හි උත්ස්පේරකයක් ලෙස P_1 භාවිත වේ. P_3 පුළුරනා ද්‍රව්‍ය තිෂ්පාදනයෙදී භාවිත වේ.

R - මූලුද්‍රව්‍ය **P** - එලය **Δ** - එලය සහ මූලුද්‍රව්‍ය **M** - තිස්සාරණ/තිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය

(i) M_2 සහ M_3 යන තිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි නම් කරන්න. (ලදා: Na_2CO_3 තිෂ්පාදනය සොල්වේ ක්‍රියාවලිය ලෙස නම් කෙරේ.)

(ii) M_1 ක්‍රියාවලිය භදුනාගෙන, එහි අපවායුවේ ප්‍රධාන සංසරකය නම් කරන්න.

(iii) M_1 හි භාවිත වන R_1 , R_2 සහ R_3 යන මූලුද්‍රව්‍යවල සාමාන්‍ය නම් දෙන්න.

(යැයු : R_1 ස්කන්ධ ප්‍රහාරකක් ලෙස මෙහිම ඔක්සියාරකයක් ලෙස ද M_1 හි ක්‍රියාකාරක; R_2 යනු P_1 ලබාගැනීම් සඳහා භාවිත කළ භැංකි ස්විජාවකට පත්තින ප්‍රහාරකයි.)

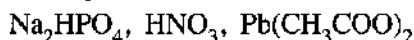
- (iv) M_1 ක්‍රියාවලියේදී ඔක්සිජාරකයක් ලෙස R_1 හි කාර්යය සඳහා තුළින රසායනීක සමිකරණයක් උගෙන්න.
- (v) R_4 සහ R_5 සඳහාගෙන්න.
- (vi) M_1, M_2 සහ M_3 ක්‍රියාවලියන්හි සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළින රසායනීක සමිකරණ දෙන්න. නිසි සත්ත්වයන් (උෂේෂනවිය, පිහිටිය, එත්පෙරුම වැනි) අදාළ පරිදි සඳහන් කළ යුතුයි.
- (සූරු : M_1 ක්‍රියාවලිය සඳහා R_2, P_1 බවට පරිවර්තනය කරන ප්‍රතික්‍රියා පමණක් දෙන්න.)
- (vii) P_1, P_2 සහ P_3 වල ප්‍රයෝගන දෙක බැංශ් දෙන්න (ගැලීම් සටහනේ දක්වා ඇති හා ප්‍රශ්නයේ සඳහන් එවාට අමතරව).
- (viii) M_2 ක්‍රියාවලිය ඉතා ඉහළ උෂේෂනවිවලදී පහසුවෙන් සිදු වේ දැයි සඳහන් කරන්න. ඔබේ පිළිතුර $\Delta H, \Delta S$ හා ΔG අනුසාරයෙන් පහදා දෙන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

(b) පහත ප්‍රශ්න ප්‍රකාශ රසායනීක බුමිකාව සහ ජල දුෂ්ඨය මත පදනම් වේ.

- (i) ප්‍රකාශ රසායනීක බුමිකාව ඇතිවීමට අවශ්‍යවන ප්‍රධාන විශ්‍යමය රසායනීක දුෂ්ඨ වර්ග සහ සත්ත්වයන් සඳහන් කරන්න.
- (ii) උදැසන සහ සචිජ් කාලයේ ප්‍රකාශ රසායනීක බුමිකාවේ ප්‍රබලකාව අවු ඇයිදැයි සඳහන් කරන්න.
- (iii) ප්‍රකාශ රසායනීක බුමිකාව සේතුවෙන් පහළ වැශ්‍යගෝලයේ ඕසේන් ඇතිවන ආකාරය තුළින රසායනීක සමිකරණ ආධාරයෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- (iv) ප්‍රකාශ රසායනීක බුමිකාවේ ප්‍රධාන ජල සහරක (එසේන්වලට අමතරව) සඳහන් කරන්න.
- (v) ප්‍රකාශ රසායනීක බුමිකාවක් ඇති වන අවස්ථාවකදී ඇදෙන මුක්ක බැෂ්චික තුනක් සඳහන් කරන්න.
- (vi) වර්තමානයේ බොහෝ රට්ටල විදුලි වාහන හාවිතය දිරිගත්වයි. විදුලි වාහන හාවිතය මගින් ප්‍රකාශ රසායනීක බුමිකාව සැදීම මත ඇති බලපෑම සඳහන් කරන්න.
- (vii) විදුලි වාහන හාවිතය සේතුවෙන්, ප්‍රකාශ රසායනීක බුමිකාවට අමතරව, සමනා විය හැකි පාරිසරික ප්‍රශ්නයක් සඳහන් කරන්න.

(viii) පහත දැක්වෙන රසායනීක ද්‍රව්‍ය රැගෙන යන තොකාවක් මුහුදේ ගිලුනී.

ඉහත රසායන ද්‍රව්‍ය බැහැරවීමෙන් නැවත ආසන්නයේ ඇති ජලයේ ජල තත්ත්ව පරාමිතින් මත එක් එක් රසායනීක ද්‍රව්‍යය මගින් ඇති විය හැකි බලපෑමක් බැංශ් සඳහන් කරන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

(c) පහත සඳහන් ප්‍රශ්න ස්වාභාවික රබර හා බිජු අවයවක ආස්ථා තිෂ්පාදන ද්‍රව්‍ය සඳහා ගොදන ආකලන ද්‍රව්‍ය මත පදනම් වේ.

- (i) ස්වාභාවික රබරවල ප්‍රනාඩවරකි ඒකකය අදින්න.
- (ii) ස්වාභාවික රබර කිරී කැටිගැසීම වැළැක්වීම සඳහා හාවිත කළ හැකි සංයෝගයක් දෙන්න.
- (iii) ස්වාභාවික රබර කිරී කැටි ගැසීම සඳහා හාවිත කළ හැකි සංයෝගයක් සඳහන් කර, එය ක්‍රියාකාරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
- (iv) ස්වාභාවික රබරවල 'ව්‍ල්‍කනයිස් කිරීම' සිදු කරන්නේ කෙසේදැයි කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න.
- (v) ව්‍ල්‍කනයිස් කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම සඳහා යොදාගත්නා ද්‍රව්‍ය වර්ග දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (vi) බිජු අවයවක හාන්ති තිෂ්පාදනයේදී ආකලන ද්‍රව්‍ය එක් කිරීමෙන් වැඩි කරගත හැකි ඉණාග බුනක් දෙන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

* * *

ආචාර්යික වගව

	1	H																2	He
1	3	4																10	
2	Li	Be																Ne	
3	11	12																18	
4	Na	Mg																Ar	
5	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
6	K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr	
7	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	
8	Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe	
9	55	56	La-	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	
10	Cs	Ba	Lu	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn	
11	87	88	Ac-	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	
12	Fr	Ra	Lr	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Nh	Fl	Mc	Lv	Ts	Og	

57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71			
La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu			
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103			
Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr			